

SIRADİŞİ

Irmak Lisesi Kültür ve Sanat Kulübü Yayınıdır - Sayı 2

ELVEDA GÜZELİM DÜNYA VE MERHABA KAINAT

**Ölümünün 50. yılında Nazım Hikmet'i
saygıyla anıyoruz.**

KÜÇÜKLÜĞÜMÜN ADASI - ALAÇATI - OTOBİYOGRAFI - 9 NUMARALI ODA - BENLİĞİNİ ARAMAK -
KAPALIÇARŞI, KAPALI KUTU - NURAN HANIM'IN İŞLEME DÜKKÂNI - MİLYON DOLARLIK FİKİR -
ARAYIŞ - NAZIM HİKMET RÖPORTAJI - NAZIM HİKMET RAN - HIROŞİMA - DİLE DÜŞEN YALNIZLIK -
BASRI ERDEM RÖPORTAJI - BİN İNSANOĞLU ALTI PAŞA İKİ HAN - PATASANA - SERENAD - NADIA'DAN
WAGNER'E - DİSTOPYA - İNANILMAZ ÖRÜMCEK ADAM - TÜFEK, MİKROP ÇELİK - TİYATRO - ORHUN
YAZITLARINA GÖRE - MATEMATİK - İNGİLİZCE - NANA DE SEVİLLA

İÇİNDEKİLER

KÜÇÜKLÜĞÜMÜN ADASI Beril Berkem / 9 B	2
ALAÇATI Mina Yanık / 11 B	4
9. SINIF SIRAMDAN Burak Savaş / 9 B / Editör Yardımcısı	6
9 NUMARALI ODA Hazal Tanrıseven / 12 B	8
BENLİĞİNİ ARAMAK Ceylin Deniz Başer / 9 B	12
KAPALIÇARŞI, KAPALI KUTU Mert Uğur Taslı / Hazırlık	13
NURAN HANIM'IN İŞLEME DÜKKÂNI Can Mataracı - Bilun Aras / 9 A	17
MİLYON DOLARLIK FİKİR Selin Tanrukulu / 12 B	18
ARAYIŞ Beril Berkem / 9 B	24
NAZİM HİKMET RÖPORTAJI Nazım Ege Germen / 11 B	25
NAZİM HİKMET RAN Mehmet Aşık Anılarından	27
HIROŞİMA Bilun Aras / 9 A - İdil Basut / 9 B	31
DİLE DÜŞEN YALNIZLIK Ceylin Başer / 9 B	35
BASRİ ERDEM RÖPORTAJI Burak Savaş / Ceylin Başer / 9 B	36
BİN İNSANOĞLU ALTI PAŞA İKİ HAN Mina Nur Erten / 9 A	40
PATASANA Hazırlık Sınıfı Öğrencileri	41
SERENAD Büge Erel / 9 B	43
NADIA'DAN WAGNER'E Su Zeynep Demirbala / 9 B	45
DİSTOPYA Öykü Caunt / 11 A	46
İNANILMAZ ÖRÜMCEK ADAM Can İlhan / 9 B	48
TÜFEK, MİKROP VE ÇELİK İpek Külekçi / 9 A	52
TIYATRO / ÜÇ OYUN	53
ORHUN YAZITLARI'NDA TOPLUM HAYATI Gülen Askerbekov / 9 B	54
MATEMATİK İdil Basut / 9 B	56
HASTE MAKES A WASTE Risya Zevulun / 10 B	58
MY REFLECTIONS FROM ST. ANDREWS Öykü Caunt / 11 A	58
NANA DE SEVİLLA Yeşim Eren / Hazırlık	60

Yayın Sahibi

Okulları Adına
Yönetici BİLGİN
Genel Müdür

Yayın Kurulu Müdür

Yönetici KILIÇ
Genel Müdürü

Yönetici

Yönetici KILIÇASLAN
Okul Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Yayın Kurulu - Editör Yardımcıları

Yönetici SAVAŞ

Yönetici DEMİRBALA

Yayın Kurulu - Üyeler

Yönetici KESLER

Yönetici Can İLHAN

Yönetici KÖSEOĞLU

Yönetici ERGÜL

Yönetici KILIÇUZAR

Yayın Tasarım

Yönetici AKÇURİN

www.baskievi.com.tr

KÜÇÜKLÜĞÜMÜN ADASI

Beril BERKEM / 9 B

Henüz uyanmıştım. Uyanır uyanmaz da kendimi sokağa attım. Babaannemi uyandırmaya kıyamadım, okula gittiğimi haber vermek için. İnşallah okulumun olduğunu hatırlar yoksa vallahi kaldırır tüm adayı ayağa. Gerçi ayağa kaldıracak insan mı kaldı ki adada? Boşaldı sanki her yer yağmurla beraber.

Yağmur adayı yıkarcasına yağıyordu ben çıkarken. Ada sarardı, soğudu. Yazlıkçılar adayı çoktan terk ettiler. Adada tek tük insan...Ya esnaf ya da İstanbul'dan kopamayan ama kafa dinlemek, hafta sonunu geçirmek isteyenler...

Mahalleden aşağı, sonu sahile çıkan yokuştan inerken bir yandan da arkamı kolluyorum. Sabahları, hele kışın, çok fayton olmaz. Bir de böyle bir havada, nadiren... Alışkanlık olmuş bana çünkü muhtarlığın küçük evinin yanındaki bu yokuş çok dar. Korkuyorum faytonlardan. Adanın yalnızlığını attığım her adımında, aldığım her nefeste hissediyorum aşağıya inerken çünkü yaptığım bu hareketlerin karşılığı yok sokakta, Ada'da. Sokakta benim gibi yalnız kalmış, uyuyan köpekler "Yazlıkçılar gelse de karnımız doysa, yaz gelse de içimiz ısınsa..." diye düşünürlerken ben de "Belediye"nin boş, kepenkleri kapanmış, eskiliğiyle kiri yüzünden kararmış, boyası çatlamış beyaz evinin önünden geçiyorum. Ne kadar çok çektiriyoruz o yaşlı kadına, biz adanın 90 kuşağı çocukları!

"Belediye" derler adanın tüm çocukları ona. Sevmez çocuklar onu, korkarlar ondan. O çocukları sever aslında. Yaşlı, bir de yalnız, çok yalnız... Ondand belki garip davranışları, yalnızlıktan... Büyüklerle de kavga eder ama esas biz çocuklar kızdırırız onu. Kendimize eğlence arıyoruz. Köpekleri var onun, adanın tüm köpekleri... "Köpekli Kadın" da derler zaten ona. Köpekler hiç peşinden ayrılmaz. Şu an kepenkleri kapalı olsa da, köpekleri yine evinin etrafındadır. İri yarı, çeşit çeşit sokak köpeği... Yanlarından geçerken gözlerini diktiler bana ama bu bakışlar yaşlı, bıkkın bir adamın bakışlarından farklı değildi.

Harbi Adalılar tanır onu. Ona takılan bu lakap çocuklar sayesinde büyüklerin diline de yapıştı aslında. Biz 90'lılar, o yaşlı kadına, ağabeylerimizden öğrendiğimiz gibi "Belediye" deriz ama nedenini bilmeyiz. Çok değil, 5 - 6 yıl önce, yani ben 9 yaşlarındayken başlamıştık karşılıklı atışmaya. Büyüyen ağabeylerimizin bıraktığı görevi biz devralmıştık bilmeden aslında; böyle gelmiş böyle gider tabii. Ağabeylerimizin anılarını da dinlemek çok hoşumuza giderdi, nasıl eğlendiklerini dinlemek... Biz özenirdik onlara. "Biz de bunu denemeliyiz!" derdik ya da 90'ların kafasıyla dalga geçerdik: "Pokemon Tasosu" da neymiş? Onunla eğlence mi olurmuş, "beyblade" varken?"

Bizim sokakta apartman merdivenlerine kuruluruz; "Beyblade"lerin çarpışarak birbirlerini düşürmelerini izleriz. Kaybeden kalamaz orada. "Beyblade"i düşen, kapıldığı gibi evine gider. Bir daha da göremezsiniz elinde aynı "beyblade"i. Yani olan, aslında bir garip topaca olur, başka topaçlara çarpıp da durdu diye. Ciddiye alırız bunu. Çok kız olmaz aslında aramızda. Benim de zaten ağabeyim var diye evcilik oynama alışkanlığım yok. İstanbul'da bile mahallede oyun oynama zevkinin tadını çıkarırım. Gerçi adalar İstanbul'dan apayrı dünyalardır ya...

Bizden daha büyükler, "Beyblade"lerine ağırlık bağlarlar ama kavga çıkar sonra: "Oğlum ne var, akıl işi bu akıl." "Bileceksin böyle şeyleri" Sonunda herkes evine döner ama yine sıkılıp buluşur bizim evin önünde. Orada uzunca bir taş vardır. Orası toplanma mekânımızdır, orada otururuz genelde.

Ona neden "Belediye" lakabının verildiğini önceleri bilmezdim. Ben, her işe karıştığı için "Belediye" dendiğini sanırdım. Oyun oynuyoruz, gürültü yapıyoruz diye kovar bizi mahalleden. Biz de sahile gideriz. Hep küçük, çiçeksiz ama yemyeşil bahçesinde; eskiye çalmış beyaz ferforje bankının üstünde, yataktan kalktığı gibi oturur. Çok yaşlı olmasına rağmen inatla sigara içmeye devam eder, buruş buruş damarlı ellerinin arasında sigara eksik olmaz. Çok güler yüzlü bir kadın değildir. Hep bahçesinde oturur, arada bakkala falan gider ya da köpeklere yemek verir ama hep oyunumuzun içinden geçtiğini hatırlarım.

Sonradan ağabeyimden öğrendim, "Belediye" lakabının nerden geldiğini. Osmanlı zamanında, Osmanlı Devleti'nin mabeyncibaşı olduğunu söylemiş babasının, önemli bir aileden geldiğini anlatmak için. Küçük çocuklar anlar mı mabeyncibaşından? "Belediye'nin başı" denmiş. 90'lılar da bunu dalgaya vurmuş hemen, kadının adı da "Belediye" kalmış işte...

Ada'daki çocuklar hiç büyümmezler, İstanbul'daki çocukların tersine. 90'lılar kesinlikle "beyblade"e karşıdırlar ve "taso"yu savunurlar. Futbolda mahalledeki çocuklar arasında en istenilen oyuncu ağabeyimdir. Çocuklar peşinden koşar. "Bora Abi, takım oluşturuyoruz." derler. Ağabeyim de sever aslında, naz etmeden başlar top peşinden koşturmaya.

Yağmur olsa da şansına bir motor vardı: "Bostancı'ya bir kişi!"

Motora bindim, bekliyorum kalkmasını. İki adam, biri sıska kara kuru, 30'lu yaşlarda; diğeri daha irice, bodur ve sakallı... Yaşlısı değilim Ada'nın elbette ama kendimi bildim bileli Adalıyım. İnsan bir tanıdık yüz görmek istiyor. Koptuk gittik Adadan hepimiz, koptuk birbirimizden. İnsan eski Ada'nın özlemine çekiyor, eski tanıdık yüzlerin. O kadar uzun yıl geçmedi aslında ama çabuk büyütüyor İstanbul. Özlemine duyuyorum küçüklüğümün Ada'sının. Belki de o yüzden Ada'daydım ama okuldan sonra geri dönmek istemiyorum. Babaannem hâlâ ısrar etse de hüznün veriyor biraz, o kadar anıdan sonra yabancı bir ada bulmak...

Vapurda martıların sesi geliyor kulağıma. Ada'nın en tanıdık melodisi... Biri bilet kulübesinin tepesinde, diğeri iskele korkuluklarının üstünde. Şimdi anımsadım bu melodiyi tamamlayan sesi. "Ding dang dong!" kilise çanı... Üstünde kocaman Romen rakamlarıyla yazan saatin olduğu, kırmızı rengi çoktandır eskiye çalmış kilise... Sahi, Rumlar ne oldu Ada'daki? Bir komşumuz vardı, Yorgo. Benden 2 yaş daha büyük olmasına rağmen ona abi dememi isterdi ama ben "Ağabeyimden başkasına abi demem!" diye tuttururdum. Sahi, ona ne oldu?

Dağılmıştık tabii şimdi; büyüdük, yazları bile uğramaz olduk Ada'ya. İşte şimdiki gibi arada sırada kafa dinlemeye...

Bir tanıdık ses daha geldi kulağıma. Kalın, gür bir ses;

"Heybeli Ada - Bostancı, kalkıyor!"

ALAÇATI

Mina YANIK / 11 B

Doğusundan batısına kuşkusuz bir cennettir ülkemiz ama bana soracak olursanız, Ege'nin yeri bambaşkadır bu topraklarda. Sıcakkanlılığın, güleryüzlülüğün, binlerce yıllık kardeşliğin öyküsü vardır Ege'de. Gencinden yaşlısına kimle karşılaşırsanız karşılaştığınız, daima neşeyle kucaklarlar sizi.

Hayatın karmaşası içinde boğulacak gibiyken buraya gelirsiniz ve size "İyi ki yaşıyorum!" dedirten anlar yaşarsınız. Sahip olduklarınızın, sevdiklerinizin değerini anlarsınız ve içinizi sonsuz bir huzur kaplar burada.

Yolunuz Ege'ye düşerse hiç düşünmeden Alaçatı'ya atın kendinizi derim. Üstelik de arabayla gidin buraya. Tadını çıkara çıkara izleyin gün batımında rüzgârgüllerinin dönüşünü. Şarap bağlarından geçerken durdurun arabayı,

ister çilek şarabını tadın, ister kavun... Enginar tarlalarının yanından geçerken enginar reçelinin tadına bakın. Olmadı, yol kenarındaki teyzenin ev yapımı reçellerini deneyin ama ne olursa olsun bu yolculuğun keyfini çıkarın. Yolculuk deyip geçmeyin çünkü o yol birbirinden güzel, birbirinden doğal lezzetlerle ve en önemlisi de birbirinden sevecen insanlarla dolu bir cennet.

Alaçatı'ya geldiğinizde ise daha sokağa adımınızı atar atmaz mis gibi bir sabun kokusu çalınır burnunuza. Derin bir nefes alıp iliklerinize kadar çekmek istersiniz bu kokuyu. Bir an durup "Benim şehrim niye böyle kokmuyor?" diye düşünürsünüz kasabanın o daracık sokaklarında gezinirken.

Gezindikçe gezinesiniz gelir o taş evlerin arasında, bir sokaktan öteki sokağa atmak istersiniz kendinizi. Her sokağında ayrı bir merak, ayrı bir heyecan vardır. Uslu bir sokak köpeğiyle karşılaşırsınız; içeride hamarat ellerden çıkma birbirinden lezzetli köy reçellerinin ikram edildiği otellerden birinin kapısını bekler, bazense sadece aylak aylak dolaşır, sizin gibi tatlı akşam esintisinin tadını çıkarmak ister. Sonra çocukları görürsünüz, oranın çocuklarını. Turiste, kalabalığa aldirmeden kurar sokağın ortasına kalesini, başlar topunu oynamaya. Köşede babaannesini eski bir sandalyeye oturmuş, bir oynamakta olan torununa bakar, bir batan güneşe... İlerledikçe antikacıları fark edersiniz. Biraz meraklısına bir cennettir burası. Likör takımlarından iskemlelere, daktilolardan radyolara, saatlerden madeni paralara, plaklardan tabak çanağa, kısaca ne ararsanız vardır bu antikacılarda. Birbirinden güzel sanat atölyeleri yayılmıştır sokakların her bir köşesine. Bazen durup soluklanmak istersiniz bu alabildiğine keyifli gezintinin arasında, işte o zaman bir köy kahvesi çıkar karşınıza. Yaseminlerin arasından geçerek ulaşırsınız oturacağınız yere. Damla sakızlı bir Türk kahvesi söyler, günün yorgunluğunu atarsınız.

İnsanından doğasına, ikliminden bitki örtüsüne her şeyiyle içine çeker insanı Alaçatı. Gelen bir daha gitmek istemez. Ne zaman gelseniz o ilk günkü heyecanı yaşarsınız. O yüzden bir gün yolunuz Ege'ye düşerse, Alaçatı'ya da mutlaka uğramalısınız...

9. SINIF SIRAMDAN...

9. Sınıf Sıramdan, Sıradışı Dergisi Editör Yardımcısı Burak SAVAS

“Emeklerimizin karşılığı ne aldığımız değil, kim olduğumuzdur.”

Paulo Coelho

1997’de yağmurlu bir ekim gününde doğmuşum. İlk kez o zaman insanların yüzünde tebessüm, kalplerinde mutluluk oluşturmuşum. 2 yaşım, konuşma çabaları ve düşe kalka yürüme hırsıyla geçmiş.

3 yaşımın mayıs ayında başımdan ayaklarıma kadar uzanan bir şapka, üstümde babamın forması, omuzdan omuza geçiyordum. Her yer sarı ve kırmızı, herkes beni kucaklıyor; sanki kupayı ben kazanmışım. 4 yaşımda -hiç unutmam- kuaför koltuğunda uyumuş, yere kayıp düşmüştüm. Sürekli bunu anlatıp insanları güldürmeye bayılırdım.

5 yaşımıdaydım. Bisiklete binmeyi öğrenmeye çalışırken her yerim yara olmuştu. Anaokuluna başladım. Sporla tanıştığım zaman da aynı yıla denk gelir. İnsanların sadece sıcaktan dolayı terlemeyeceğini iyice anlamıştım.

6 yaşımda sınıfta ödevini yapan tek kişi olduğumda fark etmişim, öğretmenlerin gözüne nasıl girileceğini. Okumaya yazmaya hep imrenmişim; düşünüyorum da ne kadar zormuş okuma yazma bilmemek... Tabelaları

bile okuyamamak... Bu hayalimi de 1. sınıfta yani yedi yaşımda gerçekleştirdim.

Hâlâ saklarım okumayı öğrenen ilk öğrenci ödülümü. İçimdeki su sevgisini sporla birleştirip yüzme takımına girmeye karar vermişim aynı yıl. O zamanlar bir koçum vardı. Adı Bahadır. Bir kükrese semti inletirdi. Onun takımında yüzmek benim için şerefti.

8 yaşımda isyan etmişim, “Aş! olacaksınız!” demek yerine bizi kandıran öğretmenlerimize, o zamandan beri nefret ederim aşından.10 yaşımda başka bir eve taşınmıştık. “Dışlamak”, “dışlanmak” ne demekmiş ilk kez o zaman anladım. Faydası da olmuştu bana, bu sayede futbolu öğrenmişim. Topa vuruşumla dalga geçenleri teker teker yendim.

11 yaşımda “düşman” sınıfımız olan yan şubemizle birleşip tek bir sınıf olmuştuk. İnsanları dinlemeden değerlendirmem gerektiğini kavramışım.12 yaşımda SBS’yle tanıştım. Beyin yorgunluğu ne demekmiş, az da olsa anladım.

Yüzmeyi bırakmıştım. Başka sporlar aramaya başlamıştım. Bir de masa tenisini deneyeyim dedim. Yüzmeyi olduğu gibi onu da spor ordinaryüsü babamdan öğrendim. 13 yaşında okul masa tenisi şampiyonu oldum. “Kardeşim” dediğim dostlarımla tanıştım. Bu arada topa bile vurmaya beceremeyen ben, okul futbol takımının yeni kaptanıydım. 14 yaşında ise “kazık yemek” ne demekmiş onu anladım. Çok eskiden kimseye güvenmemeyi öğütlemiştim kendime, bunu hatırladım. İki sınıfa bölüldük ama bölünen sadece sınıflarımız değildi. Bizler için iki sınıf arasındaki ayırım Berlin Duvarı gibiydi. Hiç müzikle ilgilenmedim, bir enstrümana bağlanamadım. Okul birinciliğinin de verdiği güvenle kolay bir lise

hayatımın olacağını düşündüm. Bocaladım. Saatlerce çalıştıktan sonra aldığım notlar, bitmeyen ödevler... Tüm bunlar sırasında ünlü yazar Paulo Coelho'nun bir sözüne sarılmış durumdayım. “Emeklerimizin karşılığı ne aldığınız değil, kim olduğunuzdur.” Umarım bu söze sarılmakta haklı çıkarım. İçimdekileri haykırmak, yanlışlara dur demek ve edebiyata gönül vermek için kendimi tüm “sıraların dışında”, mutlu ve huzurlu hissettiğim okul dergisinde yazmaya başladım. 9 yaşında yazmanın büyüsüne kapılan ben, artık bir tutkunun başladığını anladım.

Teşekkürlerimizle...

Yazma sanatı ya da benim deyişimle duygu ve düşüncelerini kâğıda dökme sanatı insanın kendini özgür hissettiği, kimseden ve hiçbir şeyden korkmadan yaptığı bir yolculuktur. Biz bu seferki yolculuğumuzda okurlarımızı günlük hayatlarından uzaklaştırıp hayal güçlerini zorlayacak uçsuz bucaksız bir serüvene çıkarmaya karar verdik.

Bizleri tüm çalışmalarımızda daima destekleyen Genel Müdürümüz Sayın Meral Bilgin'e, Lise Müdürümüz Sayın Zeynep Kılıç'a, Lise Müdür Yardımcımız Sayın Elif Bayraktaroğlu'na, Türkçe – Edebiyat Bölüm Başkanı Sayın Mustafa Çomoğlu'na ve biz geleceğin yazarlarının bu yolculuğunda her zaman yanımızda olan değerli öğretmenimiz, aynı zamanda SIRADIŞI dergisinin editörü Sayın Zuhul Kılıçaslan'a çok teşekkür ederiz.

Yeni bir yolculukta buluşmak üzere, iyi okumalar...

Önünde birkaç gün önce yer ayırtığım “Hayal Pansiyon” a
armıştım. Uzun süredir böyle bir tatil için plan yapıyor
akat bir türlü zaman ayıramıyordum. Hayal Pansiyon,
şkice bir binaydı. Boyaları yer yer dökülmüştü. Dört
katlıydı. Hayli küçük olduğu dışarıdan bakınca da belli
lıyordu. Bavullarımı elime tutuşturur taksiciye teşekkür
ederek pansiyona girdim. Pansiyonun içerisine
kahverenginin ve morun tonları hâkimdi. Ahşap parkeler,
nor bir badana ve en az on yıllık olduğu belli olan
nobjyalar... Kayıt işlemlerini tamamlamak ve odama
erleşmek için resepsiyona doğru yürüdüm. Sarışın,

yaşını yaptığı onca makyajla bile saklayamamış, ufak
tefek bir kadın, suratında kocaman bir gülümsemeye
rezervasyonum olup olmadığını sordu. Sorusuna “evet”
cevabını verir vermez odamın anahtarını elime tutuşturdu.
Yine suratındaki yapmacık gülümsemeye odamın üçüncü
kattaki on bir numaralı oda olduğunu ve asansör bozuk
olduğu için merdivenleri kullanmam gerektiğini söyledi.
Bavulum hafif olduğu için merdivenleri çıkmakta
zorlanmadım. Odam koridorun sonundaki odaydı.
Heyecanla odama doğru yürüdüm. O kadar yorgundum
ki kendimi yatağa atmak için sabırsızlanıyordum.

Odanın kapısının menteşesi belli ki pas tutmuştu. Kapı açılıp kapanırken gıcırıyordu. Oda otelin gördüğüm kısmından çok daha farklıydı. Her yer bembeyazdı. Bavulumu bırakıp kendimi yatağa attım. Derin bir nefes aldım. Hava yavaş yavaş kararıyor, güneş batıyordu. Kırmızılar ve sarılar adeta gökyüzünde sevişiyorlardı. Ayağa kalktım ve pencereye doğru yürüdüm. Camı açıp temiz havayı içime çektim. Gökyüzünün alacalı rengini izlemeye başladım. Bu güzellik, bir kelebeğin ömrü gibiydi. Bir veya iki dakika sonra sona erecekti ve siyah bir perde çekilecekti dünyanın üzerine. Karanlık, tüm görkemiyle her yeri sarıp sarmalayacaktı. Daha fazla gözlerimi açık tutamadığımı fark ederek camı kapadım ve kendimi yine yatağa attım. Başımı yastığa koymamla uyuya kalmışım. Gece saat üç gibi istemsiz bir şekilde uyandım. Ağzım öylesine kurumuştu ki iki bardak suyu kana kana içtim. Birden bir kapının gıcırdağını duydum. Kapı sanki kapanıyor ve tekrar açılıyordu. Odamın kapısını açtım ve başımı dışarı uzattım. Bir kadın çaprazındaki odanın kapısında durmuş bekliyordu. Hayal gördüğümü düşünerek gözlerimi ovuşturdum ama hayal değildi; kadın

hâlâ oradaydı. Simsiyah, sadece burnunu ve ağzını açıkta bırakan bir maske takmıştı. Üzerinde yine simsiyah uzun bir elbise vardı. Önünde durduğu odada belli ki cam açıktı. Cereyan uzun sarı saçlarını uçuşturuyordu. Tanıdık biriydi sanki. Uzun zaman önce kaybettiğim biri... Birden başını çevirdi ve bana baktı!

Daha sonra odasına girip kapıyı sertçe kapadı. Tekrardan yatağıma uzandım. Kim olduğunu çok merak etmişim. Yıllar önce izini kaybettiğim biri olduğunu umdum. Bunları düşünmenin bir faydası olmadığı kanısına vararak gözlerimi kapadım ve kendimi uykunun kollarına bıraktım. Pencereden sızan günışığı ile uyandım. Sıcak bir duş aldıktan sonra üzerime kıyafetlerimi geçirip odamdan dışarı çıktım. Dün gece kadını gördüğüm odanın kapısında durdum. Oda, dokuz numaralı odaydı. Kadının içeride olup olmadığını merak ettim. Onu bir kez daha görmek istiyordum. Karnımın gurultusuyla düşüncelerimden sıyrılıp kahvaltı yapacak bir yer bulmak üzere pansiyondan dışarı çıktım.

Hava serin ve hafif rüzgârlıydı. Etrafta pek insan yoktu. Küçük sokakları çevreleyen eski evlerin hepsinin badanaları eskimiş ve yer yer dökülüyordu. Birçok evin balkonunda saksılarda çiçekler vardı ama neredeyse hepsi ölmüş veya solmuştu. Terk edilmiş gibi bir hali vardı kasabanın. Birden sanki birileri beni takip ediyormuş hissine kapıldım. Adımlarımı hızlandırdım.

Arkamdan gelen ayak seslerini duyabiliyordum. Telaşlandım. Arkamı dönecek cesarete sahip değildim. Ben hızlandıkça o da hızlanıyordu.

Bunun böyle gitmeyeceğini düşünerek olduğum yerde durdum. Arkamdaki ayak sesleri sustu. Yavaşça arkama döndüm. Tam karşımda tüm ihtişamıyla dün gece gördüğüm kadın duruyordu. Sarı saçları beline kadar uzanıyordu. Teni o kadar soluktu ki bir ölüyü andırıyordu. Tüm cesaretimi toplayıp ona doğru yürüdüm. Suratını daha yakından görmek istiyor ve hatta ona dokunmak istiyordum. Maskesinin arkasında yıllardır aradığım gerçek yatıyordu.

Buna derinden inanıyordum. Adım adım ona yaklaşıyordum ki arkamdan gelen korna sesiyle kendimi kaldırımlara doğru attım. Eski bir Mercedes az kalsın beni eziyordu. Fark etmeden araba yoluna çıkmışım meğer. Maskeli kadına baktım korkuyla. Hızlıca gelen arabanın altında kalmış olma ihtimali beni korkutmuştu ama kadın ortada yoktu.

Düştüğüm yerden doğrulmaya çalıştım. Dizlerim yara olmuş, kumaş pantolonum yer yer yırtılmıştı. Şaşkınlık içerisindeydim. Nasıl bu kadar hızlı davranabilmiş ve aniden ortadan kaybolabilmişti? Yoksa yerde bir süre baygın yatmıştım da ben mi hatırlamıyordum? Aklımdaki bir başka soru ise hiçbir insan yokken etrafta nereden çıkmıştı o araba? Elimi saçlarımda dolaştırdım. Bayılacakmış gibi hissediyordum.

Pansiyona doğru topallayarak yürümeye başladım. Saat gece yarısına on dakika vardı. Tam gece yarısında odasının kapısını çalacaktım. Özellikle bu saati beklemiştim.

Hayatım çıkmaz bir sokağa girdiğinden beri geceleri hep sabahlara tercih etmişimdir. Geceler, gerçeklerin üstüne örtülmüş yaldızlı bir perde gibidir benim için. Birden bavulumun içinde duran ilaçlar gözüme çarptı. Uzun süredir kullanmamıştım onları. Zaten ihtiyacım da yoktu artık. Kendimi olabildiğince iyileşmiş ve iyi hissediyordum. Kalbimin yaraları kabuk bağlamıştı.

Tüm ölümler, aşklar ve özlemlerle birlikte... Sadece iki dakikamın kaldığını fark ederek odamdan çıktım. 9 numaralı odaya doğru usulca yürümeye başladım. Kapının önüne geldiğimde kalbim yerinden çıkacakmış gibi atıyordu. Duymamasından korkarak kapıya hızlıca vurdum. İçerde olduğunu hissedebiliyordum. Ayak sesleri bana doğru geliyordu. Oradaydı, kapının tam önündeydi. Yavaşça kapının kolunu çevirdi ve kapıyı açtı. Tüm güzelliğiyle karşımda duruyordu. Onun bu ihtişamı karşımda ezilmişim sanki. Gözlerimden bir damla yaş aktı. Gözlerime inanamıyordum. Karşımdaki o olamazdı. İmkânsızdı. Elimle suratına dokundum. Oydu. İlk defa bir gerçek beni bu kadar mutlu ediyordu. Geçmiş, dalgaların

sahillerden kopardıkları taşları geri bırakması gibi onu bana geri getirmişti. Dudaklarımı kulağına yaklaştırdım ve fısıldadım “Tekrar beraberiz ama bu sefer ebediyen...” O trafik kazasının ardından elime tutuşturdukları rapora, yıllardır doktorların bana içirdikleri ilaçlara rağmen onu bulmuştum; karım yaşıyordu!

Sabahın erken saatlerinde duyulan çığlık, tüm pansiyonu uyandırmıştı. Pansiyon sahibi beyaz bir çarşafı boğazında hala parmak izleri bulunan kadının üzerine örttü.

BENLİĞİNİ ARAMAK

Ceylin Deniz BAŞER / 9 B

"Kişinin değeri nedir?
- Aradığı şeydir!"

Mevlâna

Toprak, deniz, gökyüzü
Üçünün derininde aradı ruhundaki eksiği
Sonsuzluktan korkmadan, çekinmeden
Çıkılan yolların menzilini düşledi
Derdine derman, dermanına dert diledi
Islak toprakta yürüdü aceleyle
Bitmez tükenmez bir arayış içinde
Ormanın karanlık derinlerinde
Bulamadı derdine hiçbir çare
Tuzlu denizde yüzdü sakince
Her yerini kaplayan bir boşluk içinde
Güneş ışıldarken denizin dibinde,
Durup düşünmedi bir kere bile
Gökyüzünde süzüldü serince
Gözlerini kapattı baktı içine
İşte orada buldu aradığı şeyi
Benliğiydi aradığı bütün âlemde

KAPALIÇARŞI, KAPALI KUTU

Mert Uğur TASLI / HAZIRLIK

Kapalıçarşıya gittiğin zaman

*Bir yangın sonrasında gazetelerini okudun
Bir gazete uzun ve kül olmuş bir gazeteydi kapalıçarşı
Mavi gözlü bir gazete
Kapalı çarşı içinde bulutların en senin olanı*

Karanlık... Kapandım senin karanlığına. Bulutlar...
Yol boyunca yoğun trafiğin içinde bunalan ruhuma
eşlik ediyor. Bulutların en senin olanını aramak,
bulmak ihtimalini yaşamak tek amacım. Bulutumsu,
mavi gözlü bir karanlık... İstanbul'un göğünü
karartan bulutlara inat yoldayım. Yol, yordamdır.

*Kendi yastıklarına gölge salmasın
Çocuklarının öpüşleri onlara anlat
Onlara anlat yağmur karşılıklı yağar
Ruhların içindeki müzikle karşılıklı*

Aydınlık... IşığI bulmak... Peş peşe yağan yağmur tanelerinin içindeki ışık, gözyaşlarıyla birleşir mi? Aydınlık, bir çocuğun öpüşündeki saflık mıdır? Ruhumuzun içindeki parıltı, karanlıklara düştüğümüzde çıkış yolunu gösterir mi bize?

Kapalıçarşı içinde bir sigara

Bir keman kılıfı senin saçlarına sürünen yağ

Onlara anlat kadınların gözlerinin içinden geçer

Kapalı çarşı ve kapalı çarşığı götüren saat

Parıltı... Rengi bulmak... Renklerin yansıması gökkuşağından kalbime dokunabilir mi? Yaz mıdır güzel olan yaz yağmuru mu? Yoksa ışığın renklere dönüşmesi mi? Etrafı kaplayan bu renk cümbüşü bütün insanlığın kalbine dokunabilir mi? Yoksa gökkuşağını görmek mi gerekli. Bütün saatler renksiz bir sensizliği gösterir.

Bir inci gerdanlık dumanları içinde kapkara

Anlamağa başladığı ağır ve çekilmez kelimeler içinde dağ

Senin resmin ince gerdanlığın siyah parlaklığı içinde ışıklı

Işıklı ışısız yandan ve önden ışısız arkadan ve içten ışıklı

Annem... Annemi özledim. Duvarlardan fıskıran güllerdir annem. Arıların beslendiği çiçektir annem. Peki ya ben? Ondan bal alan arıyım ben. Kış oldu, annemi özledim. Tekrar yaz gelse açsa güller.

*Onlara anlat ki insan kelimelerden ve şiiirden yaratılmadı
Tüyley içinde gelen yeni dünya*

Bir sandalye kadar hür olduğu gün

Sen cuma gününün hürriyet kadar kutsal olduğunu onlara anlat,

Liberte... Kuşlarla birlikte ötmek, köpeklerle birlikte koşmak, kartallarla birlikte uçmaktır liberte. Denizin dalgaları ile kaynaşmaktır liberte.

Benim aynamı küçültüp büyülten onlar

Benim aynamı aynalıktan çıkaran

Kapalıçarşılar içinde fikre ve gerçeğe

Neler neler etti anlarsın onlar

Iraklar... Canım sıkılınca hayal ettiğim güzel yerler, hep iraktır bana. Hayallerimin her bir parçasıdır, ulaşmak istediğim hedefimdir iraklar. Memleketimdir, güzel olan her şeydir, dostluktur, arkadaşlıktır. Affetmektir, barışmaktır, hoş görmektir. Herkesi sevmektir iraklar. Yakını irak, ırağı yakın eden aynalara küsüm.

Şemsiyeler gibi

Felaketlerin en şakacısına açıliveren onlar

Kendi yastıklarına düşmesin

Dostlarının kadınları üstündeki gölgesi onlara anlat

Çelişki... Her gün çeliştiğim bir şey varsa o da fotoğraflarımızla çöp kutusunun arasında. Aklımdaki hatıralarla savaş içinde beyaz çöp kutusu. Belki de hatıralarımı zihnimdeki çöplükten atamadığım için her gün yaşıyorum bu çelişkiyi.

Kapalıçarşılar içinde

Aslanların ağaç kabuğuna yazdığı şiir

Kapalıçarşı içerisinde

Açık ve keskin yumuşak ve güzel Kur'an sesleri

Acıma... Kendisinden başka hiçbir şeyi düşünmeyen insan, sana acıyorum. Sana acıyorum çünkü biliyorum ki insan olan herkes başkasına atılan tokadı kendi yüzünde hissetmeli.

Kapalıçarşı içinde kapalı rüya çarşıları

Kapalıçarşı içinde öfke ve af çarşıları

Kapalıçarşıya gittiğin zaman

Bir yangın sonrasında gazetelerini okudun

Bir gazete uzun ve kul olmuş bir gazeteydi kapalı çarşı

Resim... İstanbul'un erguvan ağaçları Boğaz'a renkli bir gerdanlık gibi dizilmişken hafızamızda oluşan görüntüdür asıl resim. Çocukluk anılarımız aklımıza geldiğinde oluşan görüntüdür. Bu resimleri hafızamızdan çıkarmak kolay mıdır sizce?

Mavi gözlü bir gazete

Kapalıçarşı içinde bulutların en senin olanı

Sen bana kapalıçarşı

Şüphesiz o kadar satılan ve alınanlar var ki

Şüphesiz bir harita kırığı

Bir yapma deniz parçasıyla kapalı kapalıçarşı

Şark... Şark masallarına inanan çocuklar gibiyiz. İnsanlığın doğduğu ovalarda ne sevdalar yaşandı. Meyve ağaçlarının arasında aşk türküleri söylenirdi masallarda. Her zaman sevgi vardı. Peki ya gerçek dünyada?

Sen kapalıçarşılar üstüne yağmur yağarı

Yağmurun iyi ve doğru yağmadığını onlara anlat

Istirap... Çölde bir yudum suya muhtaç olmak gibidir sevdiğini görememek. Bitmek tükenmek bilmeyen bu özlem, son bulmadıkça aşkın adı da ıstıraftan başka bir şey değildir.

SEZÂİ KARAKOÇ'A SAYGIYLA...

NURAN HANIM'IN İŞLEME DÜKKANI

Can MATARACI - Bilun ARAS / 9 A

Nisan'ın içindeki boşluk gün geçtikçe büyüyordu. Üzüntü değildi yaşadığı; ona yabancıydı bu duygu. Sahipsizlik, yalnızlık, hepsini kalbinin derinliklerinde hissediyordu. Ağlamak istiyor ama ağlayamıyor, özünden tek damla düşmüyordu. Ağlayamadıkça içindeki derin acı daha da büyüyor, dayanılmaz bir hal alıyordu. Yaşadığı hüznü kaldıramıyordu. Gözleri sokağa kilitlemiş öylece boş boş bakıyordu. Annesinin anlamsız gidişine bir neden bulmak için kendine sorular soruyor, cevap veremediği bu sorular içini acıtıyordu. Buna mantıklı bir açıklama bulmak için çok küçüktü. Ağlasa rahatlayacaktı belki ama yapamıyordu. Nefes bile alamıyordu, gördüğü her şey annesini çağırıyor, anılardan uzaklaşmak için gözlerini kapatıyor fakat bu seferde annesinin yüzü gözlerinin önüne geliyordu. Durdu, gözlerini ama kilitleyip öylece durdu. Umutsuzca ağlayabilmeyi bekledi.

Annesi bu sokakta olduğu zaman sokakta bir huzur, neşe, mutluluk olurdu. Sokakta huzuru o sağılardı ama o gitti gideli sokakta ne bir huzur ne bir neşe kaldı. Evin durumu da sokaktan pek farklı sayılmazdı. Nuran Hanım öldükten sonra evin içinde kahkaha sesleri duyulmaz oldu.

Nisan'ın babası emekli polisti. Çoğu zaman gününü mahallenin kahvesinde geçirirdi. Nisan evdeyken bir kadın gelir, Nisan'ın yaptığı bütün örtüleri alır ve pazarda satardı. Nisan'a kalırsa bu örtüleri kendisi atması gerekiyordu. Bunun için önce babasına danışmalıydı.

Keyifli bir şekilde babasının gelmesine beklerken kapının açıldığını duydu ve koşarak kapıya gitti. Babasına yemek hazırladıktan sonra, konuya nasıl başlasam, diye düşündü. "Baba, ben kendime yaptığım örtüleri satabileceğim bir dükkân açmak istiyorum." dedi. Babası sanki önceden biliyormuşçasına bu fikri kafasıyla onayladı. Nisan büyük bir sevinçle babasına sarıldı. Zaman gelmişti, dükkân açılacağı sabah bütün mahalleli dükkân önüne toplanmıştı. Dükkânın ismini henüz kimse bilmiyordu Nisan ve babası kırmızı kurdele bağlı kapıya geldi ve Nisan'ın babası kurdeleyi kesti. Kurdele kesildikten sonra dükkân üzerindeki perde aşağıya çekildi. Ve dükkânın ismi görüldü, "Nuran Hanım'ın İşleme Dükkânı".

Selin TANRUKULU / 12 B

DASTO

- Maske.
- Nasıl yani?
- Yüzünden maske yapacağız.

Arya'nın sesi dünyanın en normal olayından bahsediyormuş gibi çıkıyordu.

- Maskeyi kim yapacak?
- Şu ana kadar yaptıklarımız yalnızca üçümüz arasında kalacağına göre bunun için de kimseden yardım alamayız, dedi Arya.
- Ölü bir adamın yüzünden maske yapmak için sırada bekleyen adaylar olmaması da söz konusu, dedi Kerim. Ne yapacağımı bilmediğim her durumda olduğu gibi, bunda da aklıma gelen ilk şeyi düşünmeden yaptım. Kemerime sıkıştırdığım bıçakla adamın yüzünü kulağının hizasından başlayarak kesmeye koyuldum. Arya nefesini

tuttu, Kerim yüzünü buruşturup bir şeyler mırıldandı. Kesimin temiz ve düzgün olmasını (artık ne kadar olabilecekseniz) bekliyordum ama birden çok fazla kan akmaya başladı. Kısa sürede paçalarım kadar bir kan gölü içindeydim. Diğer ikisinden bir tepki vermelerini bekliyordum - en azından küfretmelerini - ama oldukları yerde donmuş halde beni izliyorlardı. Arya'nın suratı Kerim'e kıyasla ifadesizdi. Yüzü kesmeyi bitirmiştım, elimden kayıyordu. Derinin parçalanmasından korkuyordum. Bu yaptığımız her şeyin boşa olması anlamına gelirdi. Kerim vakit kaybetmeden kamerasını çıkardı. Yalnızca omuzlarımızdan aşağısını çekerek olan biteni kaydetmeye koyuldu.

MİLYON DOLARLIK FİKİR

1. Bölüm: Anonimin Manifestosu

ARYA

Ödev toplamak “sınıfta yapmaktan nefret ettiğim şeyler” listesinde rahatlıkla ilk 10’a girebilir. Muhtemelen, ayağa kalkmak, hareket etmek, diğer öğrencilerle muhatap olmak gibi unsurlar içerdiği için... Tabii bir de kendi ödevini yapmamışsan, kâğıtları toplamaya bir yanındakinden başlıyordun. Solumda Dasto, sağımda Kerim vardı. İki yanımdan başlayarak kâğıtları toplamaya koyuldum.

Son kâğıdı da aldığımda üzerinde yazanlar dikkatimi çekti. Daha doğrusu “Hollywood” kelimesini görünce yazının tamamını merak ettim. Öğretmen, öğrencilerden biriyle konuşuyordu, sınıfta bir uğultu vardı. Dikkat çekmeden kâğıdı aldım ve kalan ödevleri öğretmenin masasına koyup yerime geçtim.

“Hollywood etkisi nedir biliyor musunuz?” diye başlıyordu. Çok orijinal. Kâğıdı hızlıca taradım.

“Hollywood etkisi, ABD’nin dünyadaki diğer insanların önüne attığı yemdir. Hollywood sizi kendisine hayran bırakır. Sizi eğlendirir ama sadece ondan sizi eğlendirmesini beklediğiniz için...”

“...Sonu yaratmak için asla geç değil. Bu, belki de insan gücünün yetebileceği tek büyük şey: Sonlandırmak. Ama önce sonu beklemek ve sonu getirmek arasında bir seçim yapmalısınız...”

Göründüğü kadar hafif bir kâğıt değildi anlaşılın. İster istemez gülümsedim. Öğretmen bir araştırma ödevi

verdiğinde asla kişisel görüşlerin yazıya dâhil olmasını istemezdi. Ne kadar didaktik, o kadar zararsız! Başkaldırının en küçüğüne bile saygı duyarım ama bunu yazan kişi ödevi fazla ciddiye almış gibi geldi bana. Sayfayı çevirdim.

“...bu nedenle, insanları kontrol altına alan bütün sistemler, işleyişler, inanışlar birer birer yok edilmelidir. Ancak o zaman insan kendisiyle baş başa kalabilir...”

“...Adaleti sağlamak en güçlünün eline kalmışsa o adalet olamaz. En güçlü, adil olmayı bilmez, çünkü hiç adil olmak zorunda kalmamıştır. Kuralları kendisi belirler, fakat bu kurallara göre oynamak zorunda olan insanların duygu ve düşüncelerini anlayamaz. Bu nedenle güç, paylaşılmalıdır.”

Pek de Hollywood hakkında olmayan bu ödevin kime ait olduğunu anlamak için bir isim aradım fakat kâğıdın hiçbir yerinde yazmıyordu. Bu kadar uğraşılın bir ödev yazık olmuş diye düşündüm.

2. Bölüm: Dasto Korpo'yu Hayatta Tutan Şey

DASTO

Hayatta iki hedefim vardı: A) Başarılı bir yönetmen olabilmek ve B) Milyoner olabilmek. $A + B = C$ Milyon dolarlık bir film fikri bulabilmek. Burdaki tüyo filmin milyon dolarlık olması, milyon lira değil. Doların daha evrensel bir yanı var, tıpkı filmlerimin taşınmasını istediğim nitelik gibi.

Doğrusu hiç okul havamda değildim ve buradaki vaktimin çoğu, öldürdüğüm zamana yas tutarak geçiyordu. Fakat Arya ve Kerim, işleri olduğundan biraz daha az sıkıcı göstermekte oldukça iyiydiler. Sınıfa girdiğimde son gelenlerden olduğumu gördüm. Ders daha başlamadığı için önemsizdi. Kerim'e selam verdim, Arya'ya yer bırakarak iki yanındaki boş sıraya oturdum, çantamdan bilgisayarımı çıkarttım ve dün gece izlerken yarısında kaldığım filmi başlattım.

Evet, ben bir film bağımlısıydım ve her bağımlı gibi bünyem bir süre sonra aldığı doza uyum sağlıyordu. Bu da dozu arttırmak gerektiği anlamına geliyordu. Endüstriyi takip etmek, endüstriye hayran olmak, endüstrinin bir parçası olmak... Şu an bulunduğum evre sonuncusuydu. Film dünyasının altın basamaklarını tırmanan Dasto Korpo. Film yapmaya başladığım gün yeniden doğmuştum. Kendimi bir film karakteri olarak düşünüyordum ve her karakterin ihtiyaç duyduğu heyecanı kendiminkine veremezsem karakterim ölecekti. Karakterimi hayatta

tutabilecek tek şey, hayatımın, hakkında film yapmaya değecek kadar sıra dışı olmasıydı.

3. Bölüm: Milyon Dolarlık Yarışma

KERİM

Doğrusu, iyi bir film yapabilmek için film okulu mezunu olmak gerektiğini hiçbir zaman düşünmedim. Film okuluna gitmeden başarılı olmuş pek çok yönetmen var: Quentin Tarantino, David Fincher, James Cameron... Peki, ben neden burdayım? Çünkü seçeneklerimi değerlendirdiğimde 18 yaşındaki bir çocuğun önünde fırsatlar dolu bir büfe olmadığını gördüm. İnsan öyle olduğu izlenimine kapılabiliyor çünkü hâlâ genciz ama tecrübesiz, parasız ve bağlantısız ne yapabilirdim ki?

Sonuç olarak ben de zamanımı en azından ilgi alanımı paylaşan bir grup insan arasında geçirmeye karar verdim. Dasto'yla bu okulda tanıştık. Arya'yı önceden tanıyordum. Hepimiz kısa zamanda yakın arkadaş olduk. Üçümüzün eleştirel dünya görüşü ve derinlere gömdüğümüz karanlık tarafımız bizi birbirimize bağlıyordu. Arya dersin başlamasına yakın içeri girdi, Dasto'yla benim ortamımıza oturdu. Kısa sarı saçlarını geriye doğru taramış, bıkkın bir surat ifadesi takınmıştı.

- Hâlâ neden buradayız, diye mırıldandı; belli bir kişiye sormadan.

O sırada dersin öğretmeni içeri girdi. Orta yaşlarda, uzun gri saçları olan sevimsiz bir adamdı. Eminim bu sınıftaki bütün öğrencilerden önlerinde hâlâ bir gelecek olduğu için nefret ediyordu. Zamanında yönetmen olmak için çabalamış ama sonuç olarak bir film okulunda öğretmenlik yapan orta gelirli bir aile babasından öteye gidememişti. Bize sektörün kapılarını açacak püf noktaları vermesini beklemiyorduk. Bu bilgiye sahip olsaydı önce kendisi kullanırdı.

- Geçen hafta size bahsettiğim yarışmayı kimler araştırdı? Sınıftan ses gelmedi. Dasto izlediği filmde bir sahneye sessizce gülüyordu.

- Tahmin etmiştim, diye devam etti öğretmen. İlgilenenler için tekrar hatırlatayım: Önümüzdeki üç ay içerisinde, şubat ayına kadar, maske konulu 15 dakikalık bir kısa film çekmeniz gerekiyor. Konuyu istediğiniz boyutuyla ele alabilirsiniz, detaylar koridorlarda asılı afişlerde yazıyor. Hafta sonu ödevinize gelince...

Bizi ilgilendirmeyen konulara geçmişti. Arya'la birbirimize baktık. İkimiz de bu tür yarışmalar hakkında aynı olumsuz görüşü paylaşıyorduk fakat neden olmasın? Zihnimi okurmuş gibi Arya, Dasto'yu dürttü, Dasto'nun aksi bir şekilde filmi durdurup kulaklıklarını çıkarmasını bekledik.

- Ne düşünüyorsun, diye sordu Arya.
- Fena değil. Senaryo biraz klişe olsa da ince espriler hoşuma gitti.

- Filmi sormuyorum! Yarışma konusunda ne düşünüyorsun? Bence katılabiliriz.

- Ne yarışması?
- Dinlemiyor muydun?

Bunun üzerine Dasto tek kaşını kaldırdı. Tabii ki dinlemiyordu!

- Diyor ki, öğretmene doğru başıyla işaret etti, maske konulu bir film yarışması varmış. Üç ay içinde 15 dakikalık bir film çekmemiz gerekiyormuş, istediğimiz türden olabilmemiş.

- Bireysel katılım mı?
- Yalnızca öyle olması gerektiğini sanmıyorum, çıktışta bakarız.

- Gerçekten bir "okul yarışmasına" katılmayı mı tartışıyoruz şu an? Anlamadım.

Tam da beklediğim tepkiyi verdi. İlgisini çekmek gerekiyordu.

- Kazanamayacağımızdan mı korkuyorsun, dedim.
- Tabii ki hayır, nasıl bir soru bu böyle? Sinirlenmişti.

Sadece yeteneğimizin ürünlerini birkaç kişiden oluşan bir jürinin kararına bırakmaya değmeyeceğini düşünüyorum.

- Ama IMDB'deki -filmlerden anlamayan insanların da dâhil olduğu- oylamaların bir filmin değerini etkileyeceğine inanıp yüzdeleri sürekli kontrol ediyorsun. Hatta yanlış hatırlamıyorsam yorumlara da bir iki şey yazıyordun.

- Sanal ortamla gerçek hayat aynı şey değil.
 - Tabii ki değil, dedi Arya. Burada yaptıklarımızın bir önemi var. Yarışmayı kazanırsak dkorpo122 olarak değil, Dasto Korpo olarak tanınacaksınız. Bence gayet makul. Dasto istediğimiz kıvama geliyordu. Sıra ölümcül darbedeydi.
 - Bu dersin öğretmenini hep eleştiriyorsun, seni küçümsediğinden yakınıyorsun... Birinci olup ona nasıl küçümsenemeyeceğini göstermek istemez misin? Öğretmen - öğrenci kışkırtması biraz bayağıydı, kabul ediyorum. Ama her zaman etkili olduğu inkâr edilemezdi.
 - Tamam, yapalım.
- Arya'yla ben gülümsedik. Dasto'ysa söyleniyordu:
- dkorpo122'ymiş!

4. Bölüm: Zamanla Yarışma,

KERİM

- Son iki buçuk aydır film yarışması için hepimizin onaylayabileceği bir film öyküsü yazmaya çalışıyorduk ama yazdıklarımızın hiçbiri bizi tatmin etmiyordu. Çok sıradanlardı. Beğenilmemesi için hiçbir neden olmayan film öyküleri idi bunlar fakat onları birinci yapacak özelliklerden de yoksunlardı.
- Bizi bu duruma sokmaları hiç hoş değil. Açıklamasını bekledik. Dasto sessiz düşünür, sesli yorum yapardı.
 - Düşünsenize: "Konu bu, zaman bu kadar, filmi çekin!" Mümkün değil ve biz bunun canlı örnekleriyiz. Hele o para ödülü...

- Para ödülünü istemiyorsan biz seve seve Kerim'le aramızda paylaşıyoruz.
 - Sadece -tam olarak neye bu kadar öfkelendiğimi bilmiyorum ama- bu tür yarışmalar veya okulun adı altında yapılan herhangi bir şey beni rahatsız ediyor. Kendimi piyon gibi hissediyorum.
 - Böyle hissetmeni nasıl engelleyebiliriz, dedi Arya alaycı bir sesle.
 - Günlerdir düşündüğüm bir şey var. Biz nasıl filmimizin kaderini jürinin eline bırakıyor ve sonuçlar açıklanana kadarki süreçten haberdar olamıyorsak, biz de jürinin bilemeyeceği bir şeye sahip olmalıyız. Filmimizle ilgili, diye ekledi.
- Hiçbir şey anlamadım.
- Ne demek istiyorsun?
 - Söyledim ama tepkinizi öngöremiyorum.
 - Bu bir ilk olmazdı, söyle işte, dedi Arya.
 - Bizim için sanat eseri diyebileceğimiz bir film nasıl olmalıdır? Bize bunu hissettiren filmlerin ortak özellikleri nedir? Bir düşünün. Ya da korku ve gerilim filmlerini düşünün, insanı en çok ekrana bağlayan filmler... Korkuyorsun ama hala izlemeye devam ediyorsun; çünkü bir, merak ediyorsun; iki, gördüklerinin gerçek olmadığını bilmenin rahatlığı var
 - Korku filmi mi çekelim diyorsun?
 - Hayır! Diyorum ki, gerçekte yaşanmış korkunç bir olayı çeksek ve insanlara bunu bizim hayal ürünümüzümüz gibi izletsek... Onlara az önce izledikleri filmi beğendirtsek ve bize bunun için teşekkür etmelerini hatta bize para ödülü vermelerini sağlasak...

Dasto'nun bahsettiği şeyi anlamıştık. Bazen böyle uçuk fikirleri oluyordu. Arya ve ben dışında kimsenin bilmediği o karanlık taraf yine ortaya çıkmıştı, bu iş olacaksa bizimkinin de ortaya çıkması gerekiyordu.

- Aklında ne var, diye sordum, cevabı duymaktan çekinsem de.

- Cinayet!

5. Bölüm: Cinayet mi, Sanat mı?

ARYA

- Cinayet?

Evet, en sonunda oldu. Dasto kafayı yedi.

- Delirdin mi sen?

- Dalga geçiyorum! Tabii ki birisini öldürmeyeceğiz.

Ölü birisini filmimizde kullanacağız.

- Anladım. Çünkü ben birisini öldüreceğimiz fikrine kapılıp planının delice olduğunu düşünmüştüm ama zaten ölü birisini kullanalım diyorsan çok mantıklı, evet.

- Tamam, bir şey dediğimi unutun.

- Bir dakika, dedi Kerim. Bakışları Dasto'nun fikrini beğendiğini gösteriyordu. Arya ne düşündüğünü tahmin edebiliyorum ama biz sıradan bir film okuluna giden sıradan öğrencileriz, aramızda paylaşabileceğimiz sıra dışı bir anıyı hak ediyoruz. Kötü bir fikir değil, Dasto.

Tabi canım! Harika bir fikir! En yakın morga gidip film projemiz için birkaç ceset ödünç alabilir miyiz diye soralım.

- Fikrin iyi veya kötü olması bir yana, aklındakileri nasıl gerçekleştirmeyi düşünüyorsun, cesetten başlayarak?

- Birilerini tanıyan birilerini buluruz. Orası kolay.

- Zor olan kısmı çok merak ediyorum o zaman, dedi Kerim.

- Benim bununla ilgili yazdığım bir film öyküsü var. Size okutup okutmamaktan emin değildim ama sanırım artık geri dönüşü olmayan bir yoldayız. Yarın benim evime gelin, her şeyi konuşuruz.

6. Bölüm: Dasto Korpo'nun Zaferi

DASTO

Önümde yatan cesede baktım, son 10 dakikadır bakışlarım ölü adamın yüzüne sabitlenmişti. Ölümü düşünmekle ölümü görmek arasındaki farkı hissediyordum. Doğrusu kendimizi katil gibi göstermeden bir ceset temin etmek çok zor olmuştu ama başarmıştık. Şimdiyse onunla yapacaklarımızı... Yapmalıydık.

- Adamın yüzü bana öylece bakıyorken odaklanamıyorum, bence önce yüz kesme sahnesinden başlamalıyız.

- Yüzüyle ne yapacağız dedin?

- Senaryonu okumadın mı Kerim?

- Maske, dedi Arya.

- Nasıl yani?

- Yüzünden maske yapacağız.

Hayata yol diyelim,
Biz de yolcu olalım.
Uzun bir yol olsun önümüzde,
Varacağımız noktayı biz koyalım.
Kendimizi ararız bir bakıma
Bu uzun, engebeli yolda.
Değişir zamanla hayata bakışımız,
Hayatta kendimizi ararız.
Boğuşsak bile azgın sulara,
Özümüzden ayrılmamaya çalışırız.
Kendimizi kaybetmemeye,
Akıntıya karşı yüzmeye uğraşırız.
Pes etmedim ben yine de
Devam ediyorum aramaya kendimi.

Ama bulamadım bir türlü,
Artık bu yabancı dünyada, eski beni.
Ben mi değiştim
Yoksa dünya mı dönüyor?
Kendi vicdanım içimde,
Ona kulak vermem için haykırıyor.
Arıyorum mazimi, beni, beni ben yapan değerlerimi.
Karanlıkta kaldım yine,
İçimdeki sesler de kesildi,
Kaybettim, bulamıyorum eski beni.
Dünya dönerken, beni de mi aldı götürdü,
Değiştirdi mi beni?
Çok uzaklaştı, arıyorum ama bulamıyorum,
Değilim artık eskisi gibi...

Okulumuz öğrencilerinden Nazım Ege Germen'in babaannesi, Nazım Hikmet'in yeğeni Sayın Ayşe Yaltırım ile röportaj

**** Nazım Hikmet'i ilk nasıl hatırlıyorsunuz?***

Ben doğduğumdan beri Nazım hapisteydi. Sokakta bir kere bile yürüdüğünü hatırlamıyorum. Küçükken hapishaneden çok korkardım. Hapishane koridorlarında ziyaretçisi olan suçluların adlarını bağırırlardı, bu da beni çok korkuturdu. Çok küçük olduğum için, ailem orada Nazım'la konuşurken ben çok sıkıldım ve korkardım. Nazım'ın çok güvendiği "Çorbacı" lakaplı bir mahkûm vardı, o beni hapishanenin bahçesine çıkarırdı ve orada birlikte oynardık. Bilincim yerine geldikçe ve büyüdükçe, Nazım'ın kişiliğini öğrendim ve onu tanımaya başladım. Bilinen bir sürü şiirlerini kendi ağzıyla bize okurdu. Yazdığı şiirlerin eleştirilmesini isterdi ve bu yüzden bize onları okurdu.

**** Nazım hapisten ilk çıktığında ne hissettiniz ve neler yaptınız?***

Nazım'ın "yasaklı" devrinde yaşadık. Hiç unutmuyorum, ortaokuldayken bir kız bana "Sen Nazım Hikmet'in yeğeniymişsin, hiç utanmıyor musun yeğeni olmaktan?" diye sormuştu. Poliste bizim dosyamız vardı ve her hareketimiz takip ediliyordu, hatta siyasi bir makamda çalışan bir arkadaşımız bana "Polislerin

elinde içinde senin fotoğrafların olduğunu bir dosya var, biliyor musun?" demişti. Yani, bizim en ufak açığımızda bizi cezalandıracaklardı fakat biz buna sebep vermedik. Dediğim gibi, ben onu hiç bir zaman sokakta yürürken görmemiştim.

İlk defa onu hapishane dışında görmüştüm. Bir ay boyunca çok güzel şeyler yaşadık. Mesela, pikniklere gittik. Moda'da küçük çay bahçeleri vardı. Bomonti, Küçük Moda gibi... Bunun gibi yerlerde arkadan müzik eşliğinde dans edilirdi. Hatta ben de dayımla dans etmiştim. Aynı zamanda, bir gün Beyoğlu'nda sinemaya gitmiştik. Orada "Pompei'nin Son Günleri" filmini dayım, ben ve Münevver yengem birlikte izledik. Çıkışta yengemin berberine gittik, orada yengem saçlarını kestirirken, ben de kestirmeye heveslendim ama annem kızar diye korkuyordum. Nazım da dedi ki "Boş ver, deriz ki Pompei'nin kıvılcımlarından saçlarım tuttu, ben de kestirmeye mecbur kaldım dersin." Akşamları ise bol bol yürüyüş yapıyorduk çünkü çocukluğunu hatırlıyordu ve rahatlıyordu.

* *Nazım hapisten çıktığında hayatı nasıl geçti?*

Hiç rahat geçemedi. Bu anlattığım anıların haricinde hep polis takip ediyordu ve öldürüleceğinden korkuyordu. Hatta bir gün benim elime içinde silah olan bir çanta verdiler. Ben küçük olduğum için benden şüphelenmeyeceklerdi. Türkiye'nin ileri gelen komünistleri hep onu ziyarete geliyorlardı ve bir sürü konuşmalar yapıyorlardı. Polis bundan çok rahatsız olmuştu. Nazım, tekrar hapse gideceğinden ve öldürüleceğinden korkuyordu. Haklı da çıkmıştı. Bir tebliğ geldi, askerliğini yapmadığını dair. Nefer olarak, komünistlerin sürüldüğü Sivas'ın Zara ilçesine gönderildi. Hâlbuki kendisi Bahriye Mektebi'ni bitirmişti ve subay olarak silah kuşanmıştı. Oraya gitmek istemedi çünkü zaten yapmıştı askerliğini. Fakat Bahriye Mektebi'ni bitirdiğine dair bütün belgeleri silmişlerdi. Nazım'ın ise bir sürü hastalığı vardı ve tekrar askerliği yapamazdı. Orada öldürüleceğinden korkuyordu. Bunun için Moskova'ya kaçmak zorunda kaldı çünkü burada kalsa ölecekti.

* *Yurtdışındaki hayatı nasıldı ve sizle iletişim kurabiliyor muydu?*

Bizle iletişim kuramıyordu ve gittikten sonra sadece Münevver yengemle mektuplaşabili. İlk yıllarda, Türk hükümeti yüzünden hiç mektup atamıyordu fakat sonra izin verdiler. Sonra Moskova'ya kaçtı. Fakat orada da Stalin devrine uğradı. Bu yüzden de orada Türkiye'deki gibi eserleri yasaklandı. "İvan İvanoviç Yaşıyor Mu?" adlı bir tiyatro eseri Stalin'i rahatsız etti ve oyunu oynatmadılar. Stalin rejimin yüzünden büyük bir hüsrana uğradı. Neyse ki bir sürü dünya ülkesinin komünist partilerden davetler alıyordu, barış kongrelerine gidiyordu ve birçok konferansa da başkanlık etmişti. Bu ülkelerin arasında Küba, Çin, Mısır, Polonya ve diğer Avrupa devletleri vardı. Aynı zamanda kalbinden rahatsızdı, hatta ilk kalp krizini Çin'de geçirdi. Büyük bir tedaviden sonra bile

hayatını hep hasta yaşadı. Memleketini çok özledi ve özlemini şiirlere döktü. Bir zaman Varna'ya gittiğinde sahilde durup sanki İstanbul'u görecekmış gibi bakarmış.

Üzüldüğüm konu ise en sıradan dizilerde bile onun bir şiiri ya da ismi geçiyor. Politikacılar, önemli insanlar onun hep bir sözünü kullanıyor. Onun bunu görmesini isterdim. Çünkü bütün istediği Türkçe şiirlerinin basılmasıydı. Şu anki hükümet onun vatandaşlığını geri verdi. Biz bunu hiç bir zaman istemedik çünkü o bir dünya vatandaşıydı. Onu sevenler mezarını da buraya getirmek istiyorlar fakat biz ailece istemiyoruz çünkü orada çok itibarlı ve meşhur şairlerin yanında yatıyor ve buraya geldiği zaman, iyi korunamayacağından korkuyoruz. Bazı çevreler mezarına saygısızlık yapabilirler. O Anadolu'nun herhangi bir yerinde bir çınar ağacının altında yatmak istiyordu. Onun anısına bu ağaçlar Anadolu'nun birçok yerlerinde dikildi ve halen büyümektedir. Bu şekilde Anadolu'nun her tarafında onu bekleyen çınar ağaçları olacak. Birisi de Kadıköy'de belediyenin işlettiği Khalkedon denilen bir çay bahçesi var. Orada bir tören yapıldı, birçok sanatçıların katıldığı törende, ben ve belediye başkanı birlikte bir çınar ağacı diktik. Senede birkaç defa oraya gidip bakıyorum, çınar ağacı yerinde duruyor ve büyümeye devam ediyor.

Biliyorum ki ileride bir gün gelecek, o gün dayım, Anadolu'da onun için dikilen bir çınar ağacına altına torunlarım tarafından gömülecek.

NAZIM HİKMET RAN

Velimiz Semiha Berkem'in aile dostu Mehmet Âşık'ın Nazım Hikmet ile ilgili anılarından.

20.yüzyılın en büyük şairi olduğu tüm dünyada kabul edilen Nazım Hikmet RAN'ı size bir arkadaşının kendi tuttuğu notlarından aktarmak istiyorum. Mehmet ÂŞIK Hopalıdır. Arkadaşı Vanya Leningrad Üniversitesi'nde okumaktadır ve okulunu Birinci Dünya Savaşı nedeniyle yarım bırakan Mehmet'e okulunu bitirmesi konusunda, Hopa'da buluştukları o yaz ısrar edince Mehmet Âşık hem arkadaşının Leningrad'daki okuduğu okula, hem de Moskova'daki Emekçi Şark Üniversitesi'ne müracaat eder. Bu arada Ziraat Mahsulleri Ofisi'nde çalışmaktadır.

Tütün ve meyvenin satışı iyi olduğu halde şaraba müşteri bulunmuyordu. Bu nedenle, stoklarda birikmiş olan şarapları, kalitesiyle ünlü birasıyla değiştirmek için Odessa'ya gönderilir. Bundan sonrasını Mehmet ÂŞIK anlatsın bakalım. Odessa'da istediğim gibi görüşmeleri yaparak gerekli sözleşmeyi de imzaladıktan sonra, rahatlamış olarak Nuri adında bir arkadaşımın akşamüzeri deniz kenarında buluştuk. Tam da dolaşırken arkamızdan gür sesli bir adam: "Merhaba hemşehriler, nereye gidiyorsunuz böyle? diye sordu." "Parkın oradaki gazinoya gidiyoruz sen de gel istersen." dedim. Ben de oraya gidiyorum hadi birlikte gidelim" dedi. Gazinonun deniz gören bir masasına hep beraber oturduk. Arkadaşım kendini tanıttikten sonra, ben de aslında Hopalı olduğumu, bir iş için buraya geldiğimi söyledim. "Benim adım Nazım, ailem doktordur. Bir aydır buradayız ama aslında Moskova'da bulunmaktayız." dedi. Yeni tanıştığımız sarı saçlı, mavi gözlü bu arkadaş Nazım Hikmet'ti. İstanbul'dan ve memleketten

yeni gelmiş olduğumu söyleyince bana bir sürü soru sormaya başladı. Geç vakte kadar konuştuktan sonra garsondan hesap pusulasını istedim. Pusula gelir gelmez kaptı. Ben itiraz ettim. Bizim kendisini davet ettiğimizi söyleyince "Ben iki aydır buradayım, ailem buralı adet kanundan önce gelir, benim ödemem lazım, boşuna münakaşa etmeyelim, sıra size de gelir." dedi. Ne dediysek dinletemedik hesabı ödedi. Garsona da iyi bir bahşiş bıraktı. Gazinodan çıktığımız da Nazım Hikmet'in tramvaya binmesi gerekiyordu benden 10 kuruş istedi. 10 rubleyi verirken, yanlış anladın 10 kopyik istedim dedi ve tramvaya bindi gitti. O gidince arkadaşım bana dönerek "Neden garsona cebindeki bütün parayı bahşiş olarak verdi acaba ?" diye soruyordu. Geri döndüğüm zaman satış sözleşmesini müdüre verdim, yaptığım bağlantılardan çok memnun kalmıştı. O ayki aylığı ve harcırahımı elime aldığımda Moskova'ya gidip Emekçi Şark Üniversitesi'ne müracaatımın sonucunun ne olduğunu ve okulun şartlarını öğrenmek üzere müdürden izin aldım. Moskova'ya trenle gittim. Tren garı yerin altındaydı. Kalabalığa takılıp meydana çıkınca şaşırıp kaldım. İstasyon meydanı araçla doluydu. Okulun yolunu danışmadaki güzel kıza sorarak öğrendikten sonra öğrenci işlerine müracaat ettim. Dünyanın her yerinden öğrenci vardı okulda. Beni sınava aldılar, kazandığımı da sözlü olarak bildirdiler ama kazananların asıldığı listede adımı bulamayınca dondum kaldım.

Tüm Türk grubunun içinde tek Rusça bilen bendim ama listede benden başka hepsinin ismi vardı. Talebe yurduna döndüm, halim perişandı. İkinci sınıfta okuyan Aydın adında bir öğrenci bana Nazım'ı bul, o bu durumu düzeltir dedi. Birkaç arkadaşla evinin nerede olduğunu öğrendik ve kapısına dayandık. Nazım'ı görür görmez afalladım. Odessa'da birlikte içki içtiğimiz Nazım Hikmet olmasın mı? Bizi çok samimi karşıladı, "Sen nereden düştün buraya?" diye sorunca başıma gelenleri anlattım. "Meraklanma yarın sabah gel, okula birlikte gider durumu düzeltmeye çalışırız." diyerek bizi gönderdi. Ertesi sabah saat sekizde Nazım'ın kapısına dayandım. Birlikte okula gelerek Prof. Popof ve Doç.Telman'ı bulduk. Durumumu bir kez de Nazım onlara anlattı ve hazırlık okumadan birinci başladım. "O halde Nazım en az 3 dersi senin vermen gerekiyor" dediler. "Tercümelerim var ancak iki ders alabilirim." dedi, "Üçüncü dersi Halim versin." Böylece okula kaydım yapıldı ve okul açılınca ilk dersi Nazım'dan dinledim.

Ayda 10 lira burs veriyorlardı bununla 5 koyun almak mümkündü. İşçi ve memurlar 15 günde bir maaş alırlardı ve her maaşını aldığında Nazım "Parası biten var mı?" diye sorardı. "Utanmayın kime para lazımsa söyleyin." diye de ısrar ederdi. 1931 yılında ölen Nazım'ın karısı diş hekimi olan Lena hiç gocunmadan bize hizmet ederdi. İki üç ayda bir biraz param var, çocuklara haber ver toplanalım diye bizleri evine çağırırdı. Ne yalan söyleyeyim önceleri şiirden hiç anlamazdım. Gelenler onun şiir

okumasını istedikleri zaman hiç kırmazdı. Türkçe bilmeyenler dahi onun şiir okumasına bayılırlardı ve alkışlarla tekrar tekrar okumasını isterlerdi. Sonradan Nazım Hikmet'in şiirlerinin tiryakisi olmuştum. Bir gün derste Nazım bizlere devrimin yıldönümü nedeniyle bir gösteri hazırlayacağını, kendisi de herkesin anlayabilmesi maksadıyla pandomima gösterisi hazırlamak düşüncesinde olduğunu söyledi. Beş gün boyunca akşamları Nazım'la çalıştık. Yaptığımız gösteri büyük beğeni toplamıştı.

Tiyatroda oynayan bir oyun çok sevilmiş büyük beğeni toplamıştı. Kız arkadaşım bilet almış, gidenler gitmeyenlere ballandıra ballandıra anlatıyorlarmış ama kimin yazdığı bilinmiyormuş. Aldı mı beni bir merak içeri girdik yerimiz en arkada. Seyircinin çoğunluğunun çocuk olması dikkatimi çekmişti, oyunun konusu Çar'ın devrilmesi Kerenski'nin sekiz aylık geçici hükümeti ve Sovyet İhtilali. Çocuklar için yazılmış bir oyundu. Çocuklar oyunu izlerken bağıra çağıra gülüyorlardı ama büyüklerin gülmesine imkan var mıydı? Oturduğum yerden sağıma soluma bakarken sıranın en sonunda elinde not defteriyle Nazım'ı gördüm.

Beni görünce onu tanıdığımı istemeyen bir işaret verdi ben de kafamı çevirerek oyunu seyretmeye devam ettim. Ertesi gün "Oyuna neden Lena'yı getirmedin? , oyunun yazarı bilinmiyormuş yoksa sen mi yazdın?" diye sordum. "Evet" diye cevap verdi. "Bir çocuk oyunu yazmak çok güç, çocuklara beğendirdiğim için çok mutluyum." dedi.

Okuldaki Türk grubu olarak bir yabancı profesörün konferansına katılacaktık. Nazım'da bizim gruba tercüme edecekti. Profesör elinde notlarla, kitaplarla kürsüye gelerek konferansa başladı. Saçı başı dağınık bir tipti. Ben salonun son sıralarında oturuyordum. Nazım profesörün anlattıklarını harfi harfine dinleyicilere tercüme ediyordu. Bir yandan elindeki deftere not alıyor bir yandan da profesörün saçları başı dağınık halini çiziyordu. Konferansın birinci bölümü bittiğinde on dakika ara verildiği zaman Nazım'ın elindeki deftere resmini çizdiğini gören profesör bağırıp çağırmaya başladı. "Bu ne rezalet, bir aydır bu konferans için hazırlanıyorum, dinleyicilere tercüme edeceğine resmimi çiziyorsun, böyle saygısızlık görmedim." dedi. Nazım elindeki defteri kapatarak salonu terk etti. Onun arkasından bizim gruptakiler birer ikişer salondan çıkmaya başlayınca ayağa kalkarak: "Saygıdeğer profesörüm ben Türkçe kadar Rusçayı da iyi bildiğim için konferansınızı iki dilde de dinleyebildim. İnanınız ki tercümede hiçbir yanlışlık yoktu". Bu sefer profesör bana "Ne o seni avukat mı tayin etti." diyerek azarladı. Sinirlenmişim salondan çıkmak üzereyken profesörün yanına yaklaşarak "Sizin konferansınızı tercüme eden kişi sıradan bir tercüman değil, bütün aydınların yakından tanıdığı büyük şair Nazım Hikmet'tir." dediğim anda profesörün yerinden fırlamasıyla Nazım'ın peşinden koşması bir oldu. Nazım'ın arkasından koşan profesör koluna yapışıp "Beni affet, senelerdir seninle tanışmak istiyordum." diyerek çeke çeke salona götürdü.

Bizlere seslenerek, bugün çok yorulduğunu konferansın ikinci bölümüne yarın devam edeceğini söyledi. Nazım'a dönerek "Yapmakta olduğun resmi tamamlamanı ve imzalamanı rica ediyorum, bu benim en değerli hazinem olacaktır, evime misafir olarak gelerek şeref vereceğine söz ver." dedi. Nazım yapmakta olduğu resmi tamamlayıp altına imzasını atarak profesöre verdi. Salondan çıkarken başımda bir yığın iş varken bir de bunu ilave ettin şimdi diyerek sitem ediyordu.

1928 senesinde Laz İsmail ile birlikte Hopa'nın sarp hududunu geçerek kısa köyüne kadar gelmişlerken kaçak olarak yakalanmışlardı. Hopa'da nezarete kaldıkları zaman Nazım bir şiir yazmıştı, şiire hayran kalanların arasında onları yakalayan bekçiler bile nezarethaneye kadar gelerek özür dilemişlerdi.

Nazım Türkiye'ye geldikten sonra Lena'da Türkiye'ye gelmek istemiş ama Sefarethane'ye muhtelif zamanlarda müracaat ettiği halde vize vermemişlerdi. Buna çok üzülen Lena beyin humması geçirdi. Tedavisinden sonra da neden bana izin vermiyorlar, Nazım'ı bir daha göremeyeceğinden endişelenerek 1931 yılında vefat etti. Lena çok güzel bir kadın olmakla kalmayıp doktor, heykeltıraş ve çok iyi bir eski çağ tarihi uzmanıydı.

1930 senesinde ben de İstanbul'a bir iş bulup yerleşmek ümidiyle geldim. Başvurmadığım müessese, daire kalmadığı halde hiçbir iş bulamadım. Hatta tezgâhtar olarak bile çalışmaya razıyken bütün kapılar yüzüme kapandı. Taksim'de yirmi liraya bir pansiyonda oda tuttum ve yiyip içmeme çok dikkat ettiğim halde zaten az olan param bitmek üzereydi. Bir gün Galata köprüsünden geçerken Nazım'a rastladım. O kadar çok sevindik ki sarılıp kucaklaştık. Bir kahveye girerek birer çay içtik. Durumumu anlattım ve canımın çok sıkkin olduğunu söyledim. Paran var mı diye sordu, bir miktar daha olduğunu şimdilik idare edebileceğimi söyledim. Bana Kadıköy'de bir yerin adresini tarif etti. Pazar günü gel hem bolca konuşur hasret gideririz diyerek ayrıldık. Tarif ettiği yerde pazar günü buluştuk geniş bahçeli gayet güzel bir yerd. Nazım'la baş başa sohbet etmekteyken bir kadın ve elinden tuttuğu bir kız çocuğu olduğu halde yanımıza gelince Nazım ayağa kalkarak onları karşıladı. Ben de ayağa kalktım, kadının yüzü gülüyordu, iyi yer bulmuşsunuz dedi. Nazım hemen bana dönerek arkadaşım Sabiha Sertel deyince çok memnun oldum. Bugün çok şanslıyım şeref verdiniz sizin hayranlarımdanım dedim. Nazım bana dönerek kusura bakma ben kendisini senden önce tanırım, ülkemizde böyle bir kadın yazarımızın bulunmasıyla iftihar ediyorum dedi. Nazım ile her hafta görüşüyorduk. İş bulamadığım için merak ediyor bana iş bulma umuduyla o da sağa sola haber veriyordu. O da bir şey bulamamıştı, olmazsa Zonguldak'a gidip orada iş arayacaktım zaten bütün hemşehrilerim de oradaydı.

Fakat bu günlerde 30 tevkifatları başladı. Bu meyanda beni de tutukladılar. Tahliye olduktan sonra kaldığım pansiyona geldim. Benim eşyalarımı, Rum madamın odasına aldığını iki aylığına adalara gittiğini söylediler. Değişecek elbisem olmadığı gibi beş kuruşta param yoktu. Haliç'te bir kereste deposunda işe girmiştim ama aldığım para üzerime bir şeyler almaya, yiyip içmeye zor yetiyordu. Yine Nazım imdadıma yetişmiş beni arayıp bulmuştu. Durumu anlattım ertesi günü Hürriyet-i Ebediye de buluştuk. Bir iki kat elbise ile kahverengi kumaştan dikilmiş ama biraz giyilmiş bir palto getirmişti. Önümüz kıştı. "Sakin bu paltoyla Kadıköy taraflarında dolaşma babamdan yürüttüm, eğer görececek olursa seni yakalattırır." diye beni uyardı.

Nazım; şair, fikir adamı ve özel hayatında arkadaşlığı anlatılamayacak kadar içten bir insandı.

Onun kadar vatanını seven, emekçi halkın yanında olan olağanüstü bir insanı tanımış olmanın kıvancını kalemimle tarif edebilmem mümkün değil.

HIROŞİMA

Bilun ARAS / 9 A

ESKİ BİR YARA

John Ross, ABD'nin Japonya büyükelçisi, o sabah büyük bir gerginlik içinde uyandı. O gün Hiroşima saldırısı kurbanlarını anmak için düzenlenen törene ABD'yi temsilen katılacaktı. Ölen insanlar kadar masum olduğunu bilmesine rağmen huzursuzdu. Çekiniyordu ama orada bulunmak zorundaydı. Tören alanına doğru ilerlerken ayakları geri geri gidiyordu. Saldırıyı gerçekleştiren ülkeyi temsilen orada bulunmak suçlu koltuğuna oturmak gibi görünüyordu. İnsanların tepkilerinden korkuyordu. Belki de en çok kendini suçlu hissetmek korkutuyordu onu. Tören alanına vardı. Kalabalığın içinden geçerken herkes ona bakıyordu. Tören başladı, ölenler anısına görüntüler izletildi, o günleri görenlerden birkaç kişi anma konuşması yaptı, herkes ağlıyordu. John Ross'u en çok etkileyen ise bir kız çocuğunun ağlayarak yaptığı konuşma oldu. "Benim yaşımda masum çocuklar kül oldu." dedi. Belki bilerek belki de bilmeyerek John Ross'un gözlerine bakıyordu. Simsiyah parlayan gözlerinde suçlayıcı bir ifade vardı. Ross da dayanamayıp ağladı. İşte en çok korktuğu şey başına gelmişti: Kendini suçlu hissediyordu. O küçük kızın sözleri, bakışları içini parçalamıştı.

Sadece o günü yaşayanların içinde değildi sarsıntı; bu saldırı kuşaklar boyunca iz bırakmıştı belleklerde. Yani tüm savaşlar gibi bundan da yara almadan kurtulan yoktu.

HIROSİMA

İdil BASUT / 9 B

HIÇLIK

Bulutlu bir güne uyandı. Gerindi, yatağın yanında duran alarmı kapattı. Yatağın diğer tarafına uzanarak kocasının yanağına bir öpücük kondurdu. Kocası gülümseyerek ona döndü, gözlerini uyuklu bir şekilde kırıştırdı. Karısının karnına elini koydu. Henüz tekmelemiyordu ama olsun. Yataktan kalktılar. Kocası duştayken giyinip mutfığa gitti, kahve koydu. Kapıdan gazeteyi aldı, başlıklara göz gezdirdi.

Savaş, ölüm... Çocuğunun nasıl bir dünyaya doğacağını düşündü. Savaşın bittiğini ve insanların mutlu olduğunu düşledi. Gülümsedi.

Kocası gömleği ve pantolonuyla içeri girdi. Ne kadar yakışıklıydı! Öptü. Kahvaltı için bir ekmeğe ve biraz peynir çıkardı. Yediler. Kocasının yanında olduğu şu birkaç gün çok mutluydu. Deniz kuvvetlerinden aldığı izin iki haftalık.

Kahvaltıdan sonra koltuğa oturdular. Kocası gazeteyi okudu, o ise bebek için ördüğü battaniye ile ilgilendi. Kocasının omzuna başını koydu. Mutluydu. Kocası gazeteyi katlayıp kenara koydu. Sol koluyla uzanarak radyoyu açtı. Haberler. Amerika'yla olan savaşın gelişmeleri, Amerikan uçakları... Japonya'da mı? Japonya'da, Hiroşima'nın üstünde...

Karısı korkuyla kafasını kaldırdı. Radyo anlamamış olacak ki devam etti: Bomba tehdidi var! Japon uçakları müdahale edemiyor! Bombalama şehir merkezine olabilir, merkezden uzakta ve bodrumlarda bulunmaya çalışın!

Korkuyla titriyordu. Şehir merkezinde değillerdi ama yine de... Kocası kollarıyla onu sardı. Her şeyin yolunda gideceğini söyledi. Yalanlar...

Sarsıldılar. Yandılar. Ne olduğunu anlamadılar. Bir anda her şey yok oldu. Kül bile kalmadı. Umutlarını çöpe attığı o yarım saniye vücuduyla ruhunun ayrıldığı o dönüm noktasıydı. Sonra da katıldı gökyüzüne, avucunda bebeğinin ruhu, yanında hayat arkadaşı, gözlerinde acı, dudaklarında burukluk, yerde ise hiçlik...

KIZ ÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölüler.

Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.

Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
kâat gibi yanan çocuk.

Çalıyorum kapınızı,
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.

Nazım HİKMET

DİLE DÜŞEN YALNIZLIK

Ceylin Başer / 9 B

Bir damla su yuvarlandı gökyüzünde,
Kimin diline düşeceğini merak ederek.
Ama su damlası yalnızdı,
İşte buydu acı gerçek.

Yağmur yıkadı yolları,
Kalpleri, boş avuçları.
Dünya yeni bir sayfa açtı,
Su damlası yuvarlandı.

Yere düştü o damla,
Yine yalnızdı, boştu.
Bir damla yaş döktü yere,
Yalnızlığı arkadaşı oldu.

Öncelikle bizi bugün atölyenize kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Bize biraz kendinizden bahseder misiniz?

1947 doğumluyum, Trakyalıyım. İlkokulu köyümde okudum ondan sonra okuma olanağım olmadı. O zaman öğretmen okulundan dönüştürülmüş okullar vardı. Özel yetenek sınavıyla bu okullardan birine girdim. Okulumuzda Halit Dikmen, Malik Aksel, Şefik Bursalı bizden önceki dönemlerde hocalık yapmıştı. Ali Taran biz geldiğimizde kısa pantolonlu çocuktü. Benim edebiyat öğretmenim Behçet Necatigil idi. Yazmayı ben Behçet Necatigil'den öğrendim. Kendisi karlı bir kış günü sınıfa gelip “Çocuklar gelin, karı izleyeceğiz.” dedi. On dakika bize karın yağışını izletti. Ardından “Bakalım en fazla cümleyi kim bulacak?” dedi. Daha sonra bize en beğendiğimiz üç cümleyi seçmemizi söyledi. Bu üç cümleyi art arda koyduğumuzda bir paragraf yaratmıştık. Behçet Necatigil'in bana kazandırdığı yazma alışkanlığı sayesinde hala günlük tutmaktayım. Oğlum bile benim yazma alışkanlığıma şaşırıyor. Daha sonra üniversite giriş sınavında birinci oldum. Artık öğretmendim.

Litografi çalışmalarınızda anne, çocuk ve hayvan motiflerini kullanırken yağlı boya çalışmalarınızda manzara resimleri tercih etmenizin sebebi nedir?

En büyük hoca tabiattır. Geçenlerde bir adam, “Resimleriniz çok güzel, şiir gibi fakat neden içinde hiç insan yok?” dedi. Ben de “İnsan doğaya zarar veriyor, o yüzden koymadım.” dedim. Manzara resimlerinin hiçbiri kafamdan yaptığım resimler değil. Genelde Şile çevresinde yapıyorum. Oradaki insanlar sanattan gerçekten anlıyor. Geçenlerde bir balıkçı kulübesini çiziyordum. Kulübede yaşayan balıkçı gizlice beni izliyormuş, fark etmedim. Bir baktım ki elinde bir tepsi hamsi, bana doğru geliyor.

Mesela biri resim yapmaktan çok hoşlanıyor fakat yeteneği yok. Sizce resim yapmak için kendini zorlamalı mıdır?

Resim yapma yeteneğine sahip olan insanları görsel algılama gücü olan kişiler olarak adlandırıyorum. Örneğin, özel bir şekilde eğitilen köpekler çok uzağı koklayabiliyor hatta çıplak vücutta kanser hastalığını bile algılayabiliyor. Şimdi insanı, köpeğin koku alma duyusuna eriştirebilir miyiz?

Sizce resim yapmak doğuştan gelen bir yetenek mi yoksa çalışarak da kazanılabilir mi?

Kabiliyeti olan kişileri, bilimsel açıdan sınıflandırdığımızda görsel algılama gücü olan kişiler, işitsel algılama gücü olan kişiler diye ikiye ayırıyoruz. Bütün mesele yeteneği küçük yaşlarda tespit edip kişileri doğru yönlendirmek... Mesela müthiş matematik zekâsı olanlar var. Bu insana resim yaptırmak için uğraşmanın anlamı yok.

Öğretmenleriniz sizi resme yönlendirmeden önce yeteneğinizin farkında mıydınız yoksa onlar sayesinde mi fark ettiniz?

İnsanın içinde yaşadığı ortam insanın kişiliğini belirliyor. Köyde doğup büyüdüm ben ve köy koşullarında yetişen insan daha atak oluyor, cesur oluyor. Mesela bizim hazır oyuncaklarımız hiç olmadı çocukluk döneminde. Bizim köyde ayçiçeklerinin çok güzel yuvarlak gövdeleri olurdu. Tarlalardan gidip onları keserdik. Kendimiz çalıyla, bıçakla keserdik. İnsanın doğuştan gelen bir yeteneği varsa insan o yeteneği geliştiriyor. Mesela yağmur yağar sel olur, arkasından hemen güneş açardı. Hemen çıkardık. Biz çamurda oynaya oynaya onu hamur haline getirir, onlardan eşyalar yapardık.

Doktora eşdeğer olarak kabul edeceğimiz sanatçı yeterlilik unvanını almışsınız, bu ödülü aldığınızda ne hissetmişsiniz?

Bilim dallarında doktora, sanat dallarında sanatta yeterlilik unvanı vardır. Bilgi birikimi eksik olan insanlar başkalarını karalamak için çeşitli uğraşlara giriyorlar. Ülkemizde iki tip insan var: biri yönetilenler, diğeri yönetenler. Yönetilen kaldığınız sürece zarar görüyorsunuz. O kadar güzel sorular soruyorsunuz, keşke canlı yayına bağlanabilsek. Dünya'nın hiçbir yerinde insanlar sizin profesör veya doktor olduğunuza bakmıyor, özellikle sanat dallarında. Örneğin Picasso unvanı kesinlikle reddetmiştir. Aslında bu tarz nitelikli sohbetlerin yaygınlaştırılması gereklidir.

Okulda sizi takip eden arkadaşlarımız var. Bu ilgili arkadaşlarımız için sergi tarihlerinizden bahseder misiniz?

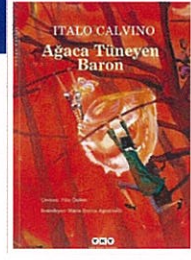
Temmuz ayında Nişantaşı'nda bir sergimiz var. Şu anda Antep'te bir sergimiz var. Fakat bu sergi çeşitli illerde dolaşıyor. Temmuz ölü bir ay fakat bu sergi yeni parçalardan oluşacak. Kültür seviyemizin artması için bu tarz sergiler ve müzeler açmamız gerekiyor.

Son olarak sizin eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Öncelikle size çok teşekkür ederim, çok güzel sorular hazırlamışsınız. Öğretmeninize de çok teşekkür ederim. Bir okulu okul yapan binası değil, içindeki insanlardır. Size faydamın olacağı her konuda ben de yardımcı olmak isterim.

Bizde bizi bu sanat atölyenizde ağırladığınız ve güzel sohbetlerinizle aydınlattığınız için çok teşekkür ederiz.

BİN İNSANOĞLU ALTI PAŞA İKİ HAN

Mina Nür ERTEN / 9 A

Güneşin gözlerini kırıp açmasıyla parlayan turuncu gözleri her yeri aydınlatıyor. Esnedikçe ağzından ışınlar saçıyor. Sabah oldu. Bir âdemoğlu uyandı. Bir âdemoğlu yemek topladı. Bir âdemoğlu nehirde temizlendi. Bir âdemoğlu mağarasına resim çizdi. Bir âdemoğlu âşık oldu. Bir âdemoğlu uyudu. Gün bitti. Sabah oldu. İki han uyandı. İki han avlandı. İki han temizlendi. İki han kılıçlarıyla kavga etti. İki han sevda buldu. İki han uyudu. Gün bitti. Sabah oldu. Altı paşa uyandı. Altı paşa helva yedi. Altı paşa hamamda yıkandı. Altı paşa Devlet-i Aliye'yi yönetti. Altı paşa evlendi. Altı paşa uyuyakaldı. Gün bitti. Sabah oldu. Bin insanoğlu uyandı. Bin insanoğlu yedirildi. Bin insanoğlu duş aldı. Bin insanoğlu işe gitti ve işten geldi. Bin insanoğlu birinden hoşlandı. Bin insanoğlu uyudu. Gün bitti. Yıllar, yüzyıllar geçti. Bir, bin oldu. İnsanlar birbirlerine bağlandı. Bin, bir birlik oldu. Bin birlikte hareket etti. Bin dağılırsa düzen dağılır. Bin karşırısa bin için birlikte yaşam diye bir şey olmaz... Böylece toplum oldu. Bin, birbirleriyle yaşaya yaşaya birbirlerine bağlı yaşamayı öğrendi, kendi aralarında kurallar oluştu. Peki, binden biri bir şeyleri bozsa? Denge hassas bir şeydir, kolayca bozulur...

Bu hayatı kanıksayarak yaşarken yaptığımız her şey, birbirlerine bağlı bir düzenin parçasıdır. Karşıya geçmek için trafik ışıklarını beklemek, zamanında otobüsü yakalamak, okula zamanında gelmek...

Toplumdan uzaklaşmak aynı zamanda alışkanlıklardan uzaklaşmaktır. Günlük yaşamdan ve sınırlardan uzaklaşmaktır. Italo Calvino'nun yazdığı "Ağaca Tüneyen Baron" adlı romanda Cosimo'nun yaptığı gibi toplumdan uzaklaşmak ise aslında bir tür değişimdir. Bazen kendimizi kaynayan bir tencerenin içinde bir su damlası olarak buluruz. Tencerenin kapağı kapalı ve içi suyla doludur. Tencere karanlıktır. Su damlalarının kaynamasını izlerken kaynadığımızı, parçası olduğumuz tencereyi ve ateşin gücünü fark etmeyiz... Fakat tencereye sokulan kaşığa takılıp mutfak masasının üzerine konulunca tencereye uzaktan bakarız ve neyin ne olduğunu anlarız. Cosimo, toplumdan uzaklaşıp yaşamını ağaçta uyuyup beslenip temizlenip âşık olup geçirirken bakış açısı değişir ve yaşamı farklı bir yerden izleyip sindirebilir. Hem toplumla beraberdir hem de çemberin içinde değildir. Belki de Cosimo toplumun toplum olmasının bir parçasıdır.

Bir toplumun alışkanlıklarını değiştirmek bir binanın dayanak taşlarını hareket ettirmek gibidir. Riskler hassas dengeleri kolaylıkla bozabilir. Dünyayı değiştirmek elbette kolay bir şey değildir.

Toplumda yaşam birliğe bağlıdır ve bu birlik düzeni sağlar. Bazen önümüze gelen tabağı sevmesek, Cosimo gibi geri göndersek, isyankârlık yapıp genç yaşımızda bir ağaca tırmanıp toplumdan uzaklaşsak da tabaktakine bakmanın yeni bir yolunu buluruz. Ve tabaktakinin tadını farklı şeyler denedikten sonra anlarız. Toplum hayatını eleştirmek bir isyanın ilk kıvılcımı da olabilir... Fakat toplum yaşamının kuralları olmasa, bin insanoğlu, altı paşa; altı paşa, iki han; iki han ise bir âdemoğlu oluverirdi...

PATASANA

HAZIRLIK SINIFI ÖĞRENCİLERİ

SAVAŞSIZ BİR TOPLUM OLABİLİR Mİ?

Patasana'da bir anakroniye başvuran Ahmet Ümit, Hititler döneminde yaşanan iç çatışmalarla Türkiye'nin son yirmi yılda tanık olduğu bir dönemi anlamaya çalışıyor.

Anadolu'nun güneydoğusunu da içine alan ve tarihte Mezopotamya olarak anılan bölge, yüzyıllar boyunca hem kanlı iktidar kavgalarının hüküm sürdüğü çeşitli uygarlıklara hem de coğrafi bir kesişme noktası olduğu için şiddetli savaflara sahne oldu ve bu topraklardan kan ve şiddet hiç eksik olmadı.

Hazırlık sınıfı öğrencileri, Ahmet Ümit'in "Patasana" adlı romanını okudular ve roman kahramanlarından biri olan Timothy Hurley'nin aşağıdaki sözleri ile ilgili görüşlerini paylaştılar:

"Savaşsız bir toplum düşünebilir misin?... Savaş insanoğlunun varoluş biçimlerinden biri. Hem toplumsal hem de bireysel olarak böyle bu. Ruhumuzdaki kötülüğü en iyi biçimde açığa çıkaran başka oyun yok. İnsanoğlu bu oyundan hiç vazgeçmedi, bundan sonra da vazgeçer mi bilmiyorum."

TIMOTHY HURLEY

Yaradılıştan beri insanoğlu birbirleriyle savaş içinde. Hem bireysel hem de toplumsal olarak teknoloji ilerledikçe insan neye ihtiyaç duyuyorsa onun için savaşıyor. Başlarda insan yemek için, sonra toprak için şimdi de para ve güç için savaştı. İlerde savaşıma nedenleri nasıl bir değişim gösterecek bilinmez ama bu savaşın hiç bitmeyeceği kesin bir gerçek.

ECEM ALKAŞ

İnsanoğlu varlığını korumayı her türlü değer üstünde tutar bu yüzden de tarihte insanoğlunun savaşsız yaşadığı bir dönem yoktur. İnsanoğlunu başkalarını öldürmemeye ikna etmenin en iyi yolu ne yazık ki öldürmekten geçer. Patasana'nın da dediği gibi tanrılar da bunu istemektedir ve bu sebeplerin hepsinden dolayı insanoğlu savaşsız yaşayamamaktaydı ve yaşayamamaktadır.

CANER BOZTEPE

Savaş kitleler halinde kötülüğü ortaya çıkaran en önemli oyundur. Genellikle devletlerin, sınıfların çıkarlarını korumak için yapılır. Ne kadar medeniyet ilerlese ne kadar teknoloji gelişse de savaş insanlık tarihinde hep olmuştur ve maalesef olmaya devam edecektir. Savaşı çözüm için öne sürenlerin ve onu savunanların barışı da çözüm olarak görebilmeleri ve barışa da en az onun kadar hatta daha fazla şans vermeleri gerekir.

Kalplerdeki iyiliğin, kötülük karşısındaki savaşını kazanabilirse barış hakim olacaktır. Bu nedenle öncelikle bireylerin kalplerindeki savaşı kazanmaları gerekir. Barış bireylerden başlar, bir bilinçlenme sorunudur. Devletleri oluşturan bireylerdir.

ALPİN EGE BÜYÜKLÜ

İleride savaşların devam edeceğine eminim. Çünkü insanlar savaşla var olmuşlar. Bir yandan da içimizde insanlığın yaşadığına dair de ümitlerim var.

İDİL ÖZBEK

Bu dünyada hep iyi insanlar olsaydı farklılık olmazdı. İnsan kötü yanıyla da var olmalı, bu yanını da ortaya koymalıdır.

ARDA TEMEL

Savaşmak insanoğlunun doğasında var olan bir durum. Sebepler değişse de bu durum her nesilde devam edecektir. Savaşlara neden olan rekabetler, gerginlikler hayatın zincirleri olmuştur.

MERT TASLI

Savaşlar eskisi gibi insanları etkilememektedir. İnsanların ölümleri çok önemsenmemektedir.

YEŞİM EREN

Savaş hayatımızda her zaman vardı ve var olmaya devam edecektir. İnsanoğlu her zaman en iyisini, en fazlasını, en doğrusunu aramıştır. Bu durum başta kişinin kendisi ile savaşmasına neden olur ve bu "iç savaş" topluma yansır.

YAVUZCAN AKISKA

İnsanlar günümüzde ölüme ve ölümlere neden olan savaşlara çok alışmış durumdadır. Savaş bazı durumların gerçekleşmesi için doğal bir yol olarak görünüyor ve bu da toplumsal duyarsızlığa neden oluyor.

CAN FETİHİ

Savaşızsız dünya elbette ki olmayacaktır. Ancak tüm dünya liderlerinin anlayamadığı ve uygulayamadığı şey, zararsız bir savaşın yapılabileceğidir ki buna rekabet ve hırs denir. Ancak bu duygular kişiler ve ülkeler arasında ileri düzeylere ulaşmamalıdır.

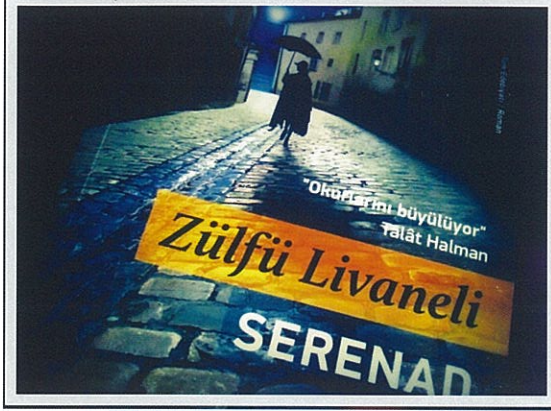
YAĞIZ AKISKA

Savaş her tarihte vardır. Gerek iç gerekse dış savaşlar insanları, ülkeleri, dünyayı belirler ve değiştirir. Savaşlar hayatımızın her evresinde var. Bir insan ömrü boyunca psikolojik, sosyal ve ekonomik bir savaşın içinde değil mi zaten?

CANSET GENÇKAL

Savaş, insan benliğinin kötülüğünün bir göstergesi. İnsanoğlu aç gözlü, kindar, gururlu, yalancı... Eğer böyle özellikler taşımasaydı savaşlara bir sebep olabilir miydi?

EMRE SARAÇOĞLU

Büge EREL / 9 B

SERENAD

Kitabı okurken bizi en çok etkileyen durum, şüphesiz yazarın anlattığı her şeyin geçmişimiz olduğunu öğrenmemiz...

Zülfü Livaneli, kitapta sadece bizim tarihimizden bahsetmekle kalmamış, birçok ülkenin ve insanların da yaşadığı o zor dönemleri bize aktarmayı başarabilmiştir.

Zülfü Livaneli, kitapta ve birçok röportajında özellikle bir cümlenin üzerinde durarak aslında düşüncesini açık bir şekilde dile getirmiştir. "Hiçbir hükümet masum değildir." Bu cümle siyasi sorunlarda harcanan kişilerin hep suçsuz, masum kişiler olduğu gerçeğini özetlemektedir. Her hükümetin bir çıkar ilişkisi içerisinde olduğunu, kendi çıkarlarını daima birinci plana koyduğunu söyleyebiliriz.

İlginç olan yanlardan biri, yazarın erkek olmasına rağmen, Serenad'ın bir kadın ağzından bu denli başarılı yazılmış olmasıdır. Zülfü Livaneli, kitabı yazdığı dönemde ciddi gözlemlerde bulunmuş, en önemlisi de bir kadını ve düşüncelerini anlamaya çalışmış ve bu konuda da başarılı olmuştur.

Zülfü Livaneli, diğer kitaplarında da kullandığı farklı sınıf, din ve mezhepten insanı tek bir olay zincirine bağlayarak, romanı daha ilgi çekici kılmıştır. Ayrıca kullandığı "flashback" yöntemi okuyucuda merak uyandırmış ve romana gerçeklik katmıştır.

Okurken çoğu insanın aklında tek bir soru beliriyor; "Bunlardan neden haberimiz yok?" Bu soruyu okuyucuya birçok kez sorgulatan Zülfü Livaneli, "Mavi Alay", "Struma Faciası" gibi tarihçilerin bile yazmaya çekindiği olayları gün yüzüne çıkarıyor.

Roman, Maya Duran'ın başından geçenleri yazmasıyla başlar. Maximillan Wagner, yani Profesör, 1930'lu yıllarda İstanbul Üniversitesi'nde hocalık yaptıktan sonra, ölümünden önce son bir kez karısını anmak için İstanbul'a gelir ve her şey Maya'nın onu karşılamasıyla başlar.

Profesör sayesinde ailesinin kökenlerini araştırma ve kendi geçmişi hakkında bazı sırları gün ışığına çıkartma fırsatı bulan Maya Duran, "Her ailenin bilinmedik bir sırrı vardır." sözünü de doğrulamış olur.

Roman, 30'lu yıllarda Hitler hükümeti kontrolünde olan, Wagner'in hayatının aşkı Nadia ile tanıştığı yerde, Almanya'da başlar. Nazi zulmünden Nadia'yı kurtarmaya çalışan Wagner, aslında kendi eliyle istemeden de olsa onu ölüme yaklaştırmıştır. Kendisiyle beraber 769 yolcunun da bulunduğu geminin motorunun bozulması ve savaş sırasında hiçbir ülke sınırına girememesi nedeniyle iki ay sonra gemi havaya uçurulmuş ve Nadia, "Struma Faciası"nın kurbanı olmuştur. Buna tanıklık eden Wagner, ölmeden önce son bir kez geminin bulunduğu yere gidip sonunu hatırlayamadığı Serenad parçasını karısına, onun duyduğunu varsayarak çalar.

Bu noktadan sonra Profesör Wagner sayesinde değişime uğramış, kendisini yeniden keşfetmiş olan Maya, Onun için bir şey yapması gerektiğini fark eder ve Wagner'in yıllar önce Almanya'da kaybettiği Serenad bestesini araştırıp bulur ve profesöre ulaştırır. Bu da Maximillan Wagner'in ölümünden önce istediği tek şeyin gerçekleşmesi demektir ve onu da çok mutlu eder.

Olay örgüsünden de anlaşılacağı gibi, birçok zaman ve olayı içerisinde barındıran kitap, okuyucuya çeşitli bakış açıları kazandırıyor. Öncelikle, her dinden, dilden, mezhepten insanın eşit olduğu, herkesin Türk, Ermeni veya Yahudi gibi kimliklerinden önce, insan olduğu gerçeği vurguluyor.

Livaneli yazarken, birçok kişinin bakış açısından değerlendirmeler yapıyor. Kimi zaman Nadia, kimi zaman Maya'nın kuralcı ağabeyi, kimi zaman da şoför Süleyman'ın bakış açısından yakalıyor olayları. Bir diğer durum ise, romanda oldukça üzerinde durulmuş olan toplum yapısı, toplumda kadının ve ailenin yeri gibi konular.

Son olarak; belki de en önemli unsurun müzik olduğunu söyleyebiliriz. Wagner, kitaba da ismini veren "Serenad" parçasını Nadia'ya yazarak, hislerini dile getiriyor, bu da müziğin insan hayatındaki önemini kanıtlıyor.

Roman her yaşta okuyucunun kendinden bir şeyler bulabileceği, bir solukta okunabilecek bir kitap. Bizi dünya tarihi hakkında bilgilendirerek güncel sorunlar konusunda okuyucuyu geliştiriyor ve ona yeni bakış açıları kazandırıyor.

NADIA'DAN WAGNER'E

Sevgilim,

Bu Struma'da sensiz geçirdiğim kaçıncı gün, bilemiyorum. Gemideki herkes gergin, bu yüzden içimde bütün birikenleri mektuba döküyorum. Gözyaşlarımı, aşkı, özlemimi yazıyorum her zamanki gibi ve senin yüzünü göreceğim gün öyle bekliyorum. Eminim ki bu mektupların hiçbir önemi kalmayacak çünkü seninle kavuşacağız. Gemide durum kötüleşiyor. Herkes dehşet ve korku içinde, herkes neler olacağını endişesi içinde. Gemiden atlayan iki gencin gemiye zorla iade edilmesi herkesi buradan kurtulma konusunda umutsuzluğa düşürdü. Gemideki tek tuvalet tıkanıp, hastalıklar baş gösterdi ve en kötüsü de ölenler ve acı içinde kıvrılan zavallı masum çocuklar var. Burada bulunan insanlar çaresizlikten Yahudi Cemiyetinden ilaç ve yiyecek getiren görevlilere kurtulmamız için yalvarıyorlar, ancak nafile... Herkesi zor durumda bırakan ve seninle aramızda bir iki kilometre varken kavuşmamızı engelleyen bu devletler bizden ne istiyor, anlamış değilim.

Buradan kurtulacağımı biliyorum. Elimi kalbime koyduğum her an, seni yanımda bulacakmışım gibi oluyorum. Gemide ne zaman durum kötüleşse duymaya hasret olduğum Serenad aklıma geliyor, kendimi bu sayede güvende hissediyorum.

Başımı döndüren o ezgilerin sıcaklığı dört bir yanıma sarıyor, buz gibi olan gemi bir anda sıcak bir mekâna dönüşüyor.

Merak etme, buradan kurtulduğumda ilk işim o çok sevdiğim Serenad'ı dinlemek olacak.

Benim için sakın endişelenme, ben iyiyim. Artık o tanıdığın hassas ve kırılğan Nadia gitti. Gemideki bulunduğumuz durum ve her gün sana kavuşmaya bir gün daha yaklaştığımı bilme hissi beni güçlü kılıyor. Kendini üzme. Kavuşacağız sevgilim.

Karın Nadia

V FOR VENDETTA

Öykü CAUNT / 11 A

Bir distopyada yaşadığınızı hayal edin. Gece sokağa çıkma yasakları, devletin kendine karşı gelenleri “susturması”, her sözünüzün, her hareketinizin izlenmesi... Totaliter bir devlette düzen bu yöntemlerle sağlanırdı. İşte, “V For Vendetta” filminde, 2020 yılının faşist İngiltere’si böyle portreleniyor. Film, devletlerin bir zamanlar yaşamış olduğu ve bugünlerde yeniden yavaş yavaş yöneldiği baskıcı toplum modeline ayna tutuyor.

Korku insanların beyninde yer etmeye başlayınca insanların kişiliklerini de ele geçiriyor. Kişilerin en açık sözlü, başına buyruk olanı bile, devletin elinde boş kuklalara dönüşebiliyor. Bazen bu kâbustan sıyrılabilmemiz tek başımıza mümkün olmuyor. Bazen sadece küçük bir umut ışığı, bir pırıltı ya da bir sembole ihtiyacımız oluyor. Bazen de bütün bunların bir arada olduğu bir insana... İşte “V” karakteri bunların hepsi.

Devletin elindeki bu kuklalar, aslında kendi başlarına hiçbir güce sahip olmadıklarının farkındalar. Ne demişler: “Bir elin nesi var, iki elin sesi var.”

Filmde insanlar birlikte hareket ederek aslında sahip oldukları gücün farkına varmaya başlayınca güç dengesi yavaş yavaş tersine dönüyor. Kendi milletlerine bir nevi psikolojik savaş açmış bu insanlar, bir tanrı kompleksine büründükçe kendilerinin de zayıf noktalarını unutuyorlar. “V” karakterinin bir sözü, bu durumu çok iyi özetliyor: “İnsanlar hükümetlerinden korkmamalı. Hükümetler insanlarından korkmalı.”

WORK. GET MARRIED.
ME KIDS. PAY YOUR TAXES.
R BILLS. WATCH YOUR TV.
FASHION. ACT NORMAL.
Y THE LAW.
REPEAT AFTER ME:
AM FREE

DISTOPYA

İnsanların akıllarındaki korkuları, şüpheleri yıkabilmeleri için bir fikre, bir sembole ihtiyaçları vardır. Çoğu zaman bu nesne, özgürlüğe olan yolculuklarında hem amaç hem de araç olur. Birlikten güç doğar ve bu birlik bir o kadar da güçlü bir fikirle birleşince hedefine odaklanmış, durdurulması imkânsız dev bir dalga kadar güçlü olur. Umutsuzluğun hiçliğinde kaybolmaya mahkûm bir toplumu derin uykusundan uyandıran "V" gerçeği bulma peşinde olan bir özgürlük savaşçısıdır. İşte, başına gelebilecekleri bile bile, yine de özgürlük atına binip ölüme doğru dörtlüğe gidebilmek cesarettir.

Franklin D. Roosevelt'in de tarihe yazdığı gibi: "Korkulacak tek şey korkunun kendisidir." Fikirlerin gücü asla hafife alınmamalı. Dünyayı tarih boyunca değiştiren şeyler, insanlardan önce fikirlerdir. Ortaçağ Avrupa'sındaki kilise baskısı, ırkçılık, Nazi Almanyası kendiliğinden ortaya çıkmadı. Ancak diğer her şey gibi fikirlerin dünyayı nasıl değiştirecekleri de nasıl kullanıldıklarına bağlıdır.

Özgürlükçü hareketler, baskıcı ideolojilere tepkiler de hep fikirler sayesinde doğdu. "V"nin temsil ettiği fikir de özgürlük. Belki filmde hiç yüzünü görmememiz, 1605'te Katoliklere olan baskı yüzünden parlamentoyu havaya uçurmaya çalışan Guy Fawkes maskesiyle temsil ettiği başkaldırı fikri yüzünden. Filmde yüzünü bir kere bile görmememize rağmen, bu karakterin bu kadar canlı, böylesine ikna edici olması, bir sembolün gerçekten ne kadar güçlü, sürükleyici olabileceğinin bir kanıtıdır. "V"nin son bir sözyle bu yazıyı özetlemek istiyorum: "Bu maskenin altında etten fazlası var. Bu maskenin altında bir fikir var ve fikirler kurşun geçirmez!"

İNANILMAZ ÖRÜMCEK ADAM

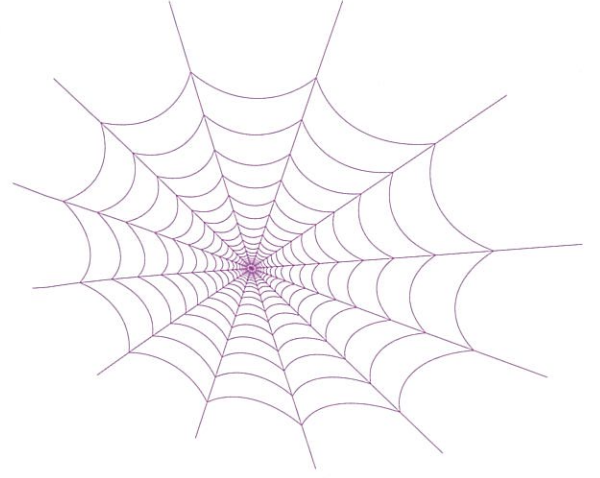
Can İLHAN / 9 B

İNANILMAZ ÖRÜMCEK ADAM VE SERİNİN SON FİLMİNE ALTERNATİF SONLAR

Sanırım aramızda, kahramanlıklarıyla ün salan Örümcek Adam'ın adını duymamış olan yoktur. Bir çizgi roman olarak hiçbiriniz onun bir sayısına bile el sürmemiş, açıp bakmamış olsanız bile en azından filmlerinden birini izlemiştir. Örümcek Adam'ı sinemadan tanıyan, çizgi romanını görünce de herhangi bir sayısına şöyle bir göz atanlarınız olmuşsa da pek bir şey anlamamışsınızdır çünkü böylesine uzun tarihi olan bir çizgi roman serisine ortadan başlamak çok keyifli olmaz. Ben eskiden bayilerde çıkan sayıları takip ederdim. Sonra bu işi bıraktım ve yıllar sonra "Yepyeni Bir Gün" serisinin sayılarını ciltler altında toplanmış halde okumaya başladım. Hâlâ da devam ediyorum. Bunu özellikle söylüyorum, belki aranızda Örümcek Adam okumak isteyenler olabilir.

AMAZING SPIDER MAN

Ana serisinin ilk sayısı 1963 yılında “İnanılmaz Örümcek Adam” adıyla çizgi roman formatında yayımlanan bu karakteri diğer bütün süper kahramanlardan ayıran en önemli özellik, süper kahramanlar içinde en insancıl hikâyeye sahip olmasıdır. Bu karakterin filmleri diğer süper kahraman filmleri kadar tutmamış olsa da Örümcek Adam, dünyada en çok okunan çizgi roman serilerinden biri olmuştur. Bence bunun sebebi herkesin Örümcek Adam’ın hikâyelerinde kendinden bir şeyler bulmasıdır. Adamın kız arkadaşıyla sorunları var, kötü bir patronu var, az para kazanıyor, ailesinden geriye sadece May yengesi kalmış... Sayının ilk bölümlerinde okula da gidiyor ve dersleri çok iyi... Bütün bunların yanı sıra bir de süper kahramanlık yapması gerekiyor. Hatta çok da başarılı bir süper kahraman oluyor fakat patronu Peter’ı rahat bırakmadığı gibi Örümcek Adam’ı da rahat bırakmıyor.

Sürekli gazetelerinde onun hakkında kötü yazılar yazıyor ve halk Örümcek Adam’ı bir suçlu olarak tanıyor. Peter yine de pes etmiyor. Sürekli hayatını tehlikeye atıyor ve gördüğüm kadarıyla ölümü diğer tüm süper kahramanlardan daha çok göze alıyor ve süper bir kahraman olmasına karşın hepsinden daha fazla “insan” özelliği taşıyor. “Yenilmezler” serilerine bakarsanız ne demek istediğimi anlarsınız. “Nasıl daha insan? Özel güçleri var!” dediğinizi duyar gibiyim. Evet, Demir Adam ve Batman’in özel güçleri yok. Ama onların da olağan üstü özelliklerinin olmadığı söylenemez. Örneğin Demir Adam çok zengin, “Yenilmezler”in liderlerinden biri ve sorunları günlük yaşamda karşılaştığımız sorunlara hiç benzemiyor. Zırhının yapımı bugünün koşullarıyla imkânsız. Batman’de de benzer özellikleri görebilirsiniz. Oysa Örümcek Adam, süper bir kahraman olarak da, Peter olarak da, daha bize yakın ve daha insani özelliklere sahip.

Örümcek Adam'ın beni etkileyen bir diğer yanı da kavgadayken sürekli berbat, sarkastik espriler yapması. Bunu neden yaptığını biliyor musunuz? Hem kendini hem de düşmanını psikolojik olarak etkilemek istemesi ki genelde işe yaramıyor.

Böylesine bir kahramanın nasıl öldüğünü -daha doğrusu yayıncıları tarafından öldürüldüğünü- biliyor musunuz peki? Aslında bilmeseniz daha iyi! En tehlikeli düşmanlarından olan Doktor Ahtapot, kişiliklerin vücut değiştirmesini sağlayan makinesiyle kendisi ile Örümcek Adam'ın vücutlarını değiştiriyor ve sonra da kendi vücudunu öldürüyor.

Bu dövüşü Örümcek Adam'ın kazanması tabii ki imkânsız çünkü o anda doktorun vücudu radyasyon altında kalmış, yılların yaşlılığını taşıyan çürümüş bir vücut. Sonradan doktorun bunu neden yaptığını öğreniyoruz ki bu da bir o kadar berbat bir ekleme olmuş.

Doktorun çocukluğundan beri haksızlığa uğramış bir çocuk olduğu ve hep Örümcek Adam olmak istediği anlatılıyor. Kısacası "İnanılmaz Örümcek Adam" serileri 700. sayısında son bulmuş oluyor ve Üstün (Superior) Örümcek Adam adlı seri başlamış oluyor.

Bu seride de Doktor Ahtapot'un, Peter Parker'ın (Örümcek Adam) vücudunun ve tüm anılarının kontrolünde hayatını nasıl mahvettiğini görüyoruz. Tabii ki amacı bu değil fakat bu fikri ben hiç sevmedim. Sonraki birkaç sayıda Peter'in ölmemiş olduğunu ve ruhunun bir parçasının bedeninde kalmış olduğunu, geri dönmek için çeşitli yollar aradığını görüyoruz fakat bunlar pek işe yarar mı bilmiyorum.

Bu harika bitiş (!) ve yeni seri fikri için Dan Slott'a (son bölümlerin yazarı) teşekkür ediyoruz(!) Benim Aklıma bile daha güzel bir final gelebilirdi.

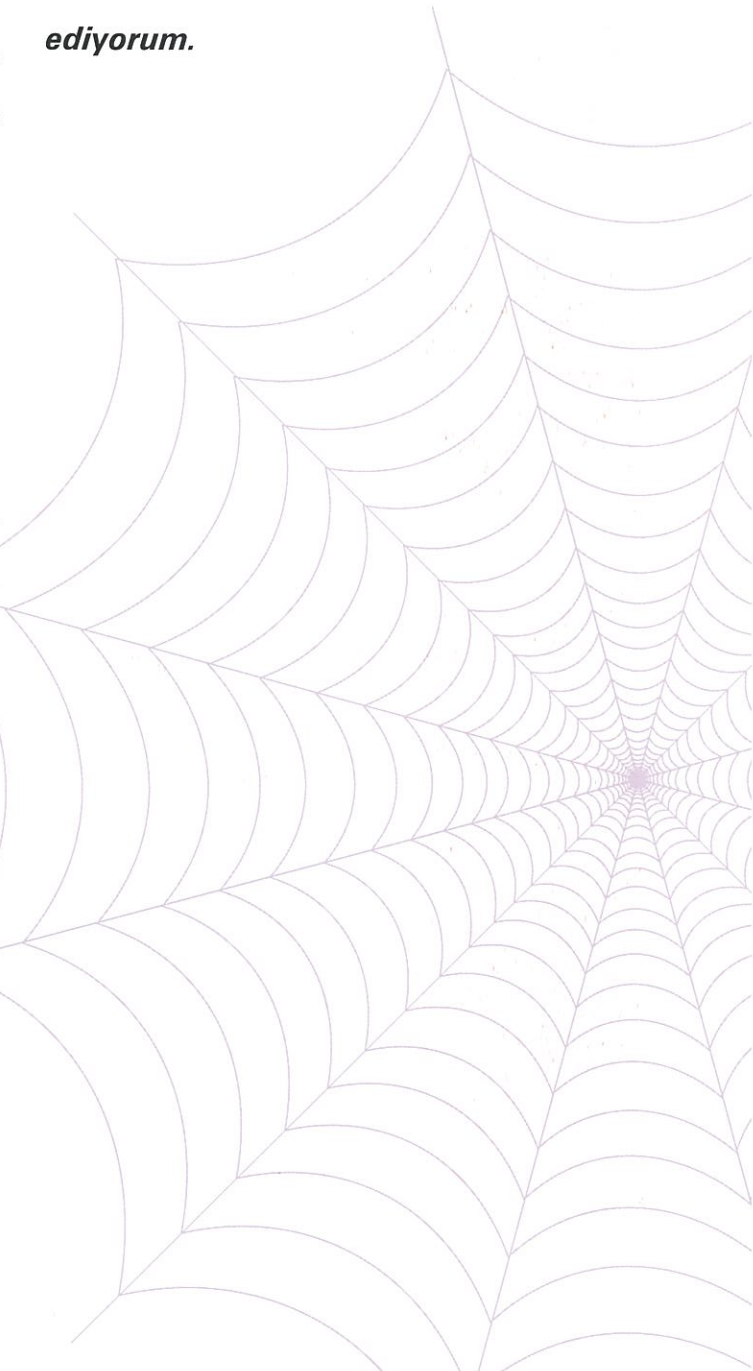
Hatta sizlerle aklıma gelen fikirleri de paylaşmak istedim.

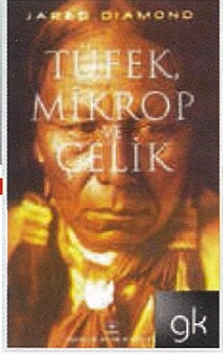
Öncelikle böyle bir kahraman ölecekse kesinlikle bir kahramana yakışır biçimde ölmeli. İnsanların hayatlarını kurtarıırken veya kendini feda ederken ölmeli ölecekse. "Üstün Örümcek Adam" serisi adlı yeni serinin başlatılmasına gerek kalmayacak kadar kısa bir geri dönüş fikri buldum: "Yepyeni Bir Gün" adlı başlık altında çıkan "İnanılmaz Örümcek Adam" serisinin devamının adının "Yepyeni Bir Gün" olmasının sebebi Örümcek Adam'ın taze bir başlangıç yapması.

May yengesinin vurulması ve kimliğini tüm dünyanın öğrenmesi üzerine Mephisto adlı şeytan ile yaptığı anlaşma, Mary Jane adlı sevgilisi ile olan aşklarına karşılık yeni bir başlangıç yapmasını sağlamıştı. Tekrar bu yolla kendi vücuduna dönmesi ve Ahtapot'un canına okuması bence güzel bir fikir olabilir.

Bir diğer fikrim de, Örümcek Adam'ın ölmesi ile sonuçlanıyor. Diğer süper kahramanları da etkileyecek büyük bir savaşta ölmesi son derece etkili olurdu. Örneğin "Gizli İstila" adındaki vakada dünyadaki tüm süper kahramanlar Skrull'lara karşı savaşmıştı. En azından üyesi olduğu "Yeni Yenilmezler" adlı grubun tanıklık edeceği bir ölümü olmalı. Dan Slott'un yazdığı bitişte ise "Yenilmezler" Örümcek Adam'daki değişikliğin farkına bile varmıyorlar. Bu bitiş diğer süper kahramanları da çok etkiler fakat Örümcek Adam'a yakışır bir bitiş olur. Bir de Kaptan Amerika'nın ölümüne bakın: İnsanları kurtarmaya çalışırken göğsüne az 4 kurşun yarası alıyor ve ölüyor. Cenazesinin büyüklüğünü biliyor musunuz? Neredeyse tüm şehir geliyor, tüm süper kahramanlar geliyor, S.H.I.E.L.D gibi büyük örgütler geliyor, eminim ki o kalabalıkta düşmanları bile vardır. Uzun süre unutulmuyor bu olay, tüm bölüm bunun üzerine kurulu. Bence bunun bu kadar abartılarak anlatılmasının tek sebebi Kaptan Amerika'nın bir Amerikan reklamı olması. Kaptan Britanya da bir İngiliz reklamı...

Örümcek Adam nesiller boyu okunmuş, içerisinde bir kültür barındıran muhteşem bir çizgi roman serisi. Dedelerinizin bile okuduğu bu çizgi roman serisine başladığınızda sonundan tatmin olmayıp farklı bitiş fikirleriniz olabilir. Fakat ben yine de size bu serileri okumanızı tavsiye ediyorum.

Ipek KÜLEKÇİ / 9 A

TÜFEK, MİKROP VE ÇELİK

Tüfek, Mikrop ve Çelik, Buzul Çağı'nın sona erdiği 13000 yıl öncesinden günümüze dek toplumlar arası farklılıkların ve bu farklılıkların oluşmasındaki nedenlerin sorgulandığı bir belgesel. Bu belgesel sayesinde tarihin oluşumundaki en önemli faktörler hakkında bilgi sahibi oluyoruz.

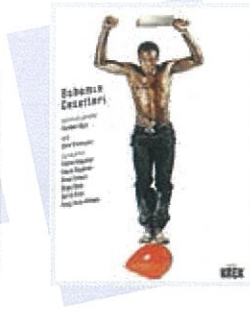
Belgeselde tarımın başlaması, hayvancılığın yaygınlaşması, yazının bulunması imparatorlukların kuruluşu, dinlerin ortaya çıkması gibi birçok konudan bahsediliyor. Bunun yanında Amerikalıların Mezopotamya halkına düşmanca bakmalarının nedenlerinden ve Irak'a savaş açmalarının nedenlerinden de bahsediliyor. Belgeselde günümüzde yaşanan birçok olayın bilinmeyen gerçek yüzleri açığa çıkarılıyor. Etrafımızda yaşanan birçok olayın perde arkasını genellikle bilmeyiz. Sadece bize dayatılan haliyle yorumlarız. Bu belgesel ile bize dayatılan olayların neden yaşandığının farkına varıyoruz; "neden" sorusuna cevap arıyoruz. Hiç aklımıza gelmeyecek cevaplar alıyoruz...

Örneğin Avrupalıların dünyada en güçlü oldukları, geriye kalanların ise kendi ayakları üzerinde durmakta zorluk çektikleri düşünülüyor. Bu geriye kalan toplumların zaten geçmişte yok edildiğinden de bahsediliyor. Avrupalıların üstünlüğü, buzul çağından sonra tarımla daha erken tanışmalarıyla ilişkilendiriliyor. Politik ve askeri yönden de daha güçlü olmaları yine bu nedene bağlanıyor.

Avrupalıların genetik üstünlüğünün olduğu reddedilerek toplumların dış etkenlerden dolayı farklı şekilde geliştiği öne sürülüyor belgeselde. Günümüz dünyasında birbirinden din, coğrafya, dil, kültür gibi nedenlerle farklı toplumların oluşumunun nedenlerinin izi sürülüyor. Aynı zamanda jeoloji, biyoloji, antropoloji, arkeoloji, coğrafya gibi birçok bilim dalından da yararlanılıyor. Belgeselde alışılmıştan farklı olarak olaylar nedenleriyle beraber işleniyor. Tarih, farklı toplumlar için farklı şekillerde yaşanmıştır; bunun nedeni genetikleri değil, buldukları çevrelerin koşullarıdır.

Zamana yolculuk...

TIYATRO / ÜÇ OYUN

Arda KESLER / 9 B

Güzel Şeyler Bizim Tarafıta

"Güzel Şeyler Bizim Tarafıta" adlı oyun, Santral İstanbul'da Krek adındaki küçük tiyatro salonunda izleyicisiyle buluşuyor. Oyuncu kadrosunda Bartu Küçükçağlayan, Ozan Çelik, Öykü Karayel ve Tülin Özen gibi isimler dikkat çekiyor. Krek sahnesinde oynanan diğer oyunlar gibi "Güzel Şeyler Bizim Tarafıta"nın yazarı da Berkun Oya. Bu oyun Berkun Oya'ya 2011 yılında Heidelberg Tiyatro Festivali'nde büyük ödülü kazandırdı.

Krek çok ilginç bir sahne. Küçük eski bir binanın içinde ve yaklaşık 50 kişi kapasiteli. Buranın en ilginç tarafı ise oyunların bir mağaza vitrinini andıran, camla kaplı bir sahnede oynanması ve tiyatronun girişinde sahnedeki seslerin duyulabilmesi için kulaklık dağıtılması. Sahnedeki mikrofonlar çok iyi gizlenmiş ve her yere dağıtılmış, sahnedeki kâğıtların hışırtısı bile duyuluyor. Oyun 85 dakika, tek perde ve tek sahneden oluşuyor; dekor hiç değişmiyor. Sahne şehrili bir çiftin evlerinin salonu ve tüm oyun orada geçiyor. Çift, köyden gelen başörtülü bir kız ve sevgilisinin gizlice evlerine girdiğini öğreniyor ve ardından iki çiftin hayatları iç içe giriyor. İki çiftin ne kadar farklı dünyalarda yaşadığı ve ne kadar farklı şeylerle mutlu oldukları anlatılıyor. Başarılı ses sistemi oyuncuların bağırmandan daha doğal oynamalarına olanak sağlıyor. Doğal oyunculuk sizi oyunun içindeymişsiniz gibi hissettiriyor. Alışlagelmiş tiyatrolardan çok farklı bir tiyatro deneyimi... Kaçırmayın!

Babamın Cesetleri

Babamın cesetleri Krek sahnesinde oynanan Berkun Oya'nın yazdığı oyunlardan bir diğeri. Oyun boyunca dekor hiç değişmiyor. Sahne aynı "Güzel Şeyler Bizim Tarafıta" oyununda olduğu gibi camla kaplı ve sahnedeki sesler tiyatronun girişinde dağıtılan kulaklıklarla dinleniyor. İki perdeden oluşan uzun bir oyun. Eser yaşlı bir adamın ölmeden önceki birkaç saatini konu alıyor. Yaşlı adamın ve çocuklarının trajik hayatı sahnede canlandırılıyor. Yaşlı adam arada yaptığı işle ilgili çarpıcı hikâyeler anlatıyor. Konu oldukça yavaş ilerliyor. Oyununun sonuna doğru yaşlı adam ile çocuklarının arası düzeliyor ve oyun yaşlı adamın ölümüyle son buluyor. Oyunun tamamında çok karamsar bir hava var. Tüm oyun bir hastane odasında geçiyor. Oyunda tanıdık yüzler de var. Tiyatroya gidip eğlenmek isteyenlere değil, sanatsal bir çalışma ile vaktini değerli kılmaya çalışanlara öneririm.

1881

Oyunu, Müjdat Gezen yazıp yönetiyor. Müjdat Gezen Tiyatrosu'nda sahnelenen "1881" adlı oyun, başladığı tarihten beri kapalı gişe oynuyor ve sezon sonuna kadar biletlerin de hepsi satılmış durumda. Oyunun başında Müjdat Gezen bir konuşma yapıyor ve ardından oyun başlıyor. Oyunda Atatürk'ün hayatından küçük bölümler canlandırılıyor ama bu anılar kronolojik sıraya uyulmadan, birbirinden kopuk skeçler halinde canlandırılmış. İki saatlik oyuna onlarca anı sıkıştırılmış ve her bir bölüm için farklı farklı dekorlar hazırlanmış. Dekor değişimi inanılmaz derecede hızlı yapılıyor olsa da sahnenin çok fazla aydınlanıp karaması insanın gözlerini çok yoruyor. Oyuncu kadrosu oldukça geniş, yine de bazı oyuncular birden fazla rolde oynuyor. Oyunun süresi biraz uzun ama oyunculuklar harikulade olduğundan izleyici hiç sıkılmıyor. Oyunun bazı bölümlerinde siyasi konulara göndermeler yapılıyor ama fazlaya kaçılmıyor. Oyunun sonunda Müjdat Gezen sahneye çıkıp bu oyunla ilgili birkaç bilgi veriyor ve oyun bitiyor. "1881" adlı bu oyunu herkese tavsiye ediyorum.

ORHUN YAZITLARI'NDA TOPLUM HAYATI

Gülen ASKERBEKOV / 9 B

Türkler göçebe bir yaşam sürmüşlerdir. Bu yüzden hep çadırlarda yaşamışlardır. Tarım yapmamış, ticaret ve hayvancılıkla geçinmişlerdir. Yıl boyunca göç etseler de merkezleri hep Orta Asya'daki Ötüken olarak kalmıştır.

Orta Asya bölgelerinde, göçebe yaşayan insan toplulukları yazlık alanlar ve kışlık alanlar belirleyerek belli bir yol üzerinde göç etmişlerdi. Ama göçler rastgele değildi. Göç edilecek yerler ve yollar önceden belirlenmişti.

Bozkır hayatında sebzeye pek gerek duyulmamıştı. Sütlü darı, peynir, yoğurt ve kısırak sütünden yapılan kırmızı, Orta Asya topluluklarının başlıca besin maddeleriydi. At ve koyun etlerini saklama ihtiyacı "ilkel konserveciliğin" gelişmesini sağlamıştı. Bu göçebe topluluklarda yoncanın ve darının önemi oldukça büyüktü.

Giyim kültürleri de günümüzün parçalarının ilkel halinden ibaret. Birçok Türk kültüründe, düğme, kemer, kemer tokaları, pantolon, ceket, çizme ve şemsiye bulunmuştur. Bunun yanında pamuk, kenevir, yün ve ipek kullanımı da vardır.

Uygurlar döneminde tarımla uğraşan halk; bakla, bezelye, karpuz, kavun ve üzüm üretmekteydi. Üzümden şarap ve pekmez yapılıyordu. Bu dönemde tarlaya “tarıglag” ve çiftçiye “tarıgci” deniliyordu.

Şehirlerde yaşayanlar ise ticaretle uğraşmaktaydı. Kürk Yolu ve İpek Yolu üzerinde birçok kasaba ve şehir kurulmuştu. Kürk Yolu’ndan sincap, sansar, samur, kunduz ve vaşak kürklerinin transferleri yapılıyordu.

Savaş aletleri kalkan, kargı, kılıç ve temrendi. Kılıç kabzalarını çoğunlukla hayvan figürleriyle süslenmişti. Çin kaynaklarına göre Hun başkentinde usta marangozlar ve tahta oyuncaklar vardı. Masa, sandalye, kolye, dolap, yatak gibi eşyalar Hun sarayında ve aristokrat kesiminde bulunuyordu.

Hun müziği, Çin müziğinden çok daha farklıydı. Çin kayıtlarında 28 çeşit Hun Halk Türküsü’nün kaydı vardır.

İlk Türk topluluklarında dini açıdan ise Tengricilik ön plana çıkıyor. Göktürkçede cennet “uçmak” , cehennem “tamu” olarak adlandırılıyordu. Din adamlarına “kam” deniliyordu. Bunun yanında “Atalar Kültü” adı verilen ritüeller de toplum yaşantısında öne çıkıyordu. Ölen kişi adına “yuğ” adı verilen cenazelere yapılmaktaydı.

CENNET : UÇMAK

CEHENNEM : TAMU

DİN ADAMI : KAM

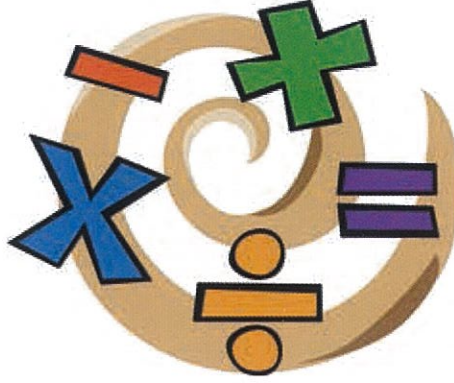
TARLA : TARIGLAG

ÇİFTÇİ : TARIGCI

ÖLEN KİŞİ : YUĞ

MATEMATİK

İdil BASUT / 9 B

Türkiye dahil, birçok ülkede problemler, çoğu öğrenci için sorun teşkil ediyor. YGS'de her yıl en az bir problem çıkmasına rağmen, bu soruların çözülme oranı oldukça az. Aynı şekilde, yurtdışındaki SAT ve ACT gibi sınavlarda çıkan problemler de öğrencileri çok zorluyor. Oysaki problemler, yaklaşım doğru olursa kolaylıkla çözülebilecek denklem veya oran - orantı sorularından ibarettir.

Karmakarışık denklem sistemlerini çözen öğrencilere, problemlerin kafa karıştırıcı gelmesinin tek bir sebebi olabilir, bu da bilgilerin organize olarak verilmemesidir. Problemler öğrencilere düzensiz halde bazı veriler verir ve öğrencilerin denklem kurup sonuca ulaşmalarını bekler. Bu denklemi kuramamak, rahatça çözebileceği soruyu kaçıran öğrencilerin en büyük sorunudur.

Kullanılabilecek en kolay yöntem, problemin size verdiği tüm bilgileri yazmak ve daha sonra denkleme çevirmektir. Mesela problem size "Bir yıl sonra ağabeyimin yaşı benim yaşımın iki katı olacak. Beş yıl sonra ise abimin yaşı benim yaşımın $\frac{5}{3}$ katı olacak." diyorsa, $A > B$ $A + 1 = 2(B + 1)$ $A + 5 = \frac{5}{3}(B + 5)$ yazmanız yeterlidir. Belli bir sıra olmadan size verilen cümleleri sayısal olarak ifade edin.

Çinli öğrenciler problemleri çözmeye en yüksek başarı oranına sahip. ICS'teki bir araştırmaya göre bunun sebebi, Çinli öğrencilerin diğerlerine kıyasla çok daha fazla cebir kullanması. Örneğin Singapurlu öğrenciler problemleri zihinde canlandırmak için resim çizme, problemi sondan başa doğru çözmeye gibi metotlara başvuruyorlar ancak bu, onların zaman kaybetmesine sebep oluyor. Buradan çıkaracağımız sonuç, zaman kısıtlaması olan bir sınava yönelik çalışırken, problem çözmeye metotlarımıza cebiri daha fazla katıp hızla denklemi kurma yönüne gitmemiz gerektiğidir.

Problem çözmekte hız kazanmak ve denklem kurma becerilerinizi geliştirmek istiyorsanız, düzenlenen uluslararası matematik sınavlarına katılın. ISMTF'nin düzenlediği Ramanujan League gibi... Bu tür sınavlarda sorulan zorlayıcı sorular sayesinde becerilerinizi geliştirebilir, hız kazanabilir ve kendinizi test edebilirsiniz.

Word Problems

Having trouble?

Many students complain to their teachers that word problems are very difficult. They can solve complex number problems, but word problems confuse them. This is probably because word problems have lots of information that isn't in any particular order. It is your job to determine the facts, sort them out and turn them into an equation! Students might also feel that they don't know where to start.

Problem Solving Strategies

Decide which strategy to use depending on the word problem you are solving.

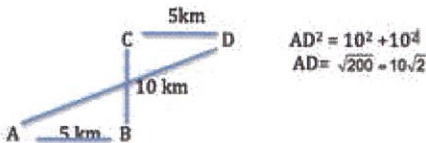
- 1) If the question includes something happening after another, work backwards.
- 2) Try to form several equations if a problem has multiple steps, then put them together.
- 3) Remove extra information.
- 4) Use tables, venn diagrams or other visual tools to solve problems with lots of data.
- 5) Always look out for questions that have more than one possible answer!
- 6) Draw the equation. Use lines, points, houses, basic geometric shapes, etc. so that you can visualize the problem. Be simple with drawings.

And if nothing else works... guess and check!

Challenging Problems

1) Town A is 5 km west of town B, Town B is 10 km south of Town C, and Town C is 5 km west of Town D. A salesman travels from A to B to C to D. If he had travelled from A to D directly, how much shorter would his trip have been? He travelled $5+10+5=20$ km

If he had travelled from A to D:

2) I started school when I was 5. I studied at school for $\frac{1}{3}$ of my life. Then I was in the army for $\frac{1}{6}$ of my life. When I left the army I spent ? of my life as a chef. Now I have been spending $\frac{1}{6}$ of my life in retirement. How old am I?

$$5 + x/3 + x/6 + x/4 + x/6 = x$$
$$(60 + 4x + 2x + 3x + 2x)/12 = x$$
$$(60 + 11x) / 12 = x$$
$$12x = 11x + 60$$
$$x = 60$$

He is 60 years old.

Other Countries

America:

American students lack a lot of number skills. When they deal with word problems they try to make it as simple as possible, then they solve it.

China:

Chinese students use algebra equations and formulas to solve word problems. They see word problems as the numbers they represent. They are analytical.

Singapore

In Singapore, students are taught to know math deeply. They visualize many word problems. They use techniques such as drawing, forming tables or diagrams, or working backwards.

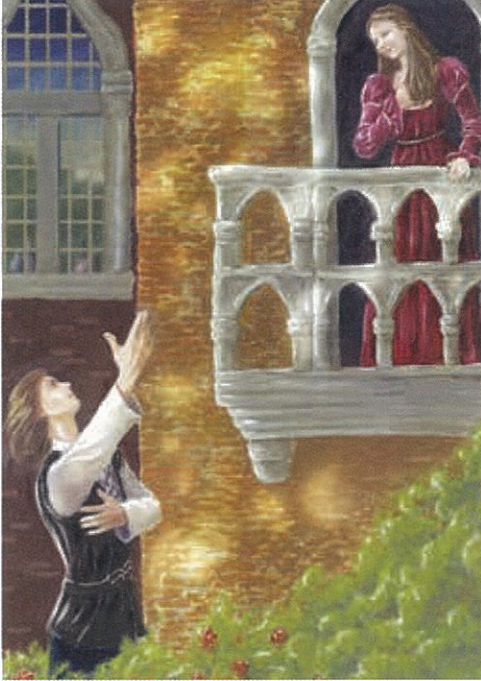
According to a test done to large groups of Chinese and Singaporean students, Chinese students have a higher success in word problems. But they fail in questions that require drawing or forming visual guidance, where Singaporean students excel. American students, on the other hand, are very confused with word problems because they lack number skills.

My Suggestion

When students are having difficulties with word problems, they should write down the facts that the problem gives them, then turn it into numeric equations. For example, if the problem is "John is Lola's older brother. In two years, his age will be three times her age. How old is Lola?" write down $J > L$, $J + 2 = 3(L+2)$. This way, you can solve an equation instead of a word problem, so you won't get confused.

“HASTE MAKES A WASTE”

Risya ZEVULUN / 10 B

Many people think that the decisions which are taken quickly may change our life badly. In “Romeo and Juliet”, we may see that Romeo and Juliet have died because of this. Fast decisions have changed their fate. The saying ,“Haste makes a waste” , has become true in the story. There are lots of fast decisions taken in the story. The first one starts with Romeo. At the beginning of the story, Romeo falls in love with Rosaline and he feels very desperate about his love. But when Romeo goes to the feast, he suddenly forgets about Rosaline and falls in love with Juliet at the very first sight. If he didn’t fall in love with Juliet very quickly, if he learnt Juliet was a Capulet before he loved Juliet, I think they both wouldn’t die.

There are more fast decisions taken in the story like the wedding decision. They decide to marry too fast and that marriage prepares their end. Their love comes too fast and their death follows too fast as well. At the end of the story, Romeo decides to die very quickly when he hears Juliet has died. If Romeo did not decide to die very fast, he could see that Juliet was living and they wouldn’t die.

All the events in the story occur too fast. The statement that says “Haste makes a waste” prepares the end of Romeo’s and Juliet’s lives. This can happen in our lives, too. We all have to be careful while making decisions.

MY REFLECTIONS FROM ST. ANDREWS

MODEL UNITED NATIONS 2013 CONFERENCE

Öykü CAUNT / 11 A

Malala Yousafzai, a young girl, was shot in the head by the religious fundamentalist group Taliban for promoting education for women. For speaking out. We don't realize it, but we have a priceless gift in the societies we live in: freedom of expression. In Dublin, our secretary General emphasized the importance of speaking out, which was our central theme. A young girl had an extremely close call with death for the sake of saying what she thought, and sent a shockwave of awareness around the globe. We must not let this gift go to waste.

Between March 25th and 29th, we were in Dublin, Ireland attending the St Andrews Model United Nations. We had many first timers in our group, and it was a great opportunity for them to attend their first conference abroad. Fortunately, we had very positive feedbacks from our delegates. Their cooperation with us really helped to take a lot of work off our shoulders, so I would like to thank all the members of the MUN club. A big thank you also goes to our teachers Didem Erten and Müge Ceran, without them it wouldn't have been possible for us to even attend this conference.

I, as the ambassador for Austria, was in the Disarmament committee, discussing the urgent issue of state sponsored cyber warfare. My delegates were

Deniz Küçümen in Ecology and Environment, on the future of nuclear power, Ekin Tekçi in Human Rights discussing sexual violence in area of armed conflict, and İdil Basut in Political 2, on the question of data protection and data privacy.

Working with my delegates new to the world of MUN was an excellent opportunity for me as well, helping them with whatever problems and questions they had, both before and during the actual conference. Representing a fairly neutral and EU-compliant country like Austria was also very advantageous for them, as first timers, it was reassuring not to be the focus of attacks.

Overall, I believe that this conference was quite successful, and I hope that it was a good introduction to the world of MUN for our new delegates. These conferences always boost self-confidence in students, and we need that to speak out and change the world for the better.

Cemil Topuzlu Caddesi No: 100 Caddebostan - Istanbul

Tel: 0216 411 39 23 - 24 - 25

www.irmak.k12.tr

